

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 60 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 6 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhely:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, csütörtök, augusztus 18-án.

227. szám.

A király.

A király, ki harmincz év óta teméntelen gondot oszt meg nemzetével, a király, kinek nemzete harmincz év óta gondot okoz, a király, akinek neve hízog irásokban szokott dicsőitetni, aki lovag és bölcs, fenkölt és vitéz, s ki nem szorul mind e dicséretre, ma hatvannyolcz esztendő. Egy klaszszikus mondást forgatván föl, mely arról szól, hogy az öregség rosszabb a betegségnél, senectus pejor morbo. Az ő öregsége valóban nem rosszabb a betegségnél, de jobb az ifjúságnál, meglátja mindenki, aki visszanéz ötven évre. Most tömjénhordás helyett és aranyujtásos szók helyett mivel járulunk ünnepéhez?!

A történelem geniusza, e sokat emlegetett szó és olcsó mondás, bizonyára él, mivel meghazudtolja a prófécziákat. Martini és Sonnenfels, a Habsburg-Lotringen-ház százéves publicistái, kik a patriarkális egyeduralomban látták az eszményt, porlepte könyveiket maguk elégetnék, ha a Styxen túl még mozogni tudnának a dogmatikusok, kik élve is megmerevedettek: ime ugyanis egy Habsburgi vérből való uralkodó, aki tiszteli harmincz év óta és a huszadik század elején még mindig tiszteli a képviseleti alkotmányt, mely máshol a jakobinusokra emlékezteti az udvarokat Európában. Aki komolyan veszi, amit császárok gunyolni, katonák ignorálni és kormányférfiak elárulni szoktak.

Aggodalmunk napjaiban ez a vigasz-

talásunk és ez a reménységünk, a szavunk a király ünnepéhez. Udvarképes formulák helyett, mivel nem kitett ivre irunk, mondjuk el ezt itt.

Könnyű elmondanunk: Első Ferencz József nemcsak hive, hanem mestere is a parlamentarizmusnak, a nagy masinának, amelynek feltalálói elfelejtették megírni a használati utasítást. Mert a használati utasításban arról kellene szólnak lenni, hogy aki törvényt hoz, annak nincs más egyénisége a salus publica-nál, annak egy matematikai pontossággal kiszámított csavarnak kell lenni a gépben, melyet a közjó fűt, mivel különben nem népet képvisel, hanem képviseli önmagát. Nemzetek és törvényhozók nem tudják, császárok és királyok nem figyelik ezt meg. Első Ferencz József ellenben tanítómester ebben: törvényt hoz s midőn hozza a törvényt, nem személy, hanem korona. Harminczéves uralkodói multja, nehéz órák árán született heroizmusa erre tanít. Ennek örülünk, ezzel az örömmel járulunk ma ünnepéhez.

Aderint procellae, lesznek fürgetegek, szól az angyali doktor s meg is vannak a fürgetegek. Ki tudja pontosan, melyik épületbe, micsoda alkotmányba készül lesújtani a villám? Tán csak a csüört fenyegeti, amelybe gyűjtünk, tán az oltárt, amelyet fölépítettünk, tán csak ez oltár papjait, tán mindent s hozzá még a jövendőt is? Hát készülünk arra, hogy a villámot levezessük, mert vagyon efelől erősségünk: a király, akinek örömmel járulunk mai ünnepéhez, akitől már

nagyobbakat követelt a sors; követelte, hogy politikai hagyományokkal szakítson, hogy ura legyen szimpátiáinak, visszautasítója legrégebb tanácsadóinak, elnézője a tapintatlanságoknak, kegyelmes bírāja az intrikusoknak s akitől a sors ma, amidőn bonyodalmakról, habozásokról és ármányokról szól a politikai harang, akitől a sors ma nem követel egyebet, csak azt, hogy megtartója legyen a törvénynek, szerény követelés, amelyet mindnyájunkhoz is intéz a végzet, avagy a köteleesség. Nincs itt kétség, hogy az alkotmányosság mestere királyi mester lesz most is, legfőlebb csak ok van arra, hogy ezidén még nagyobb örömmel járuljunk ünnepéhez. A legnagyobb törvényhozóra kér ma áldást, a legnagyobb törvényhozóban bizik ma Magyarország.

A politikai helyzet.

A képviselőház megnyitásától már csak néhány hét választ el. A honatyák nagy része még mindig távol van a fővárostól, de lassan-lassan kezdenek beszállingózni és a politikai pártkörökben, ha nem is fejlődik még az egyébként oly zajos, mozgalmas klub-élet, már fel-feltűnnek egyes markáns alakok, akik a legnagyobb érdeklődéssel kísérik a politikai láthatáron felmerülő jelenségeket, melyek a szeptemberben várható élénk parlamenti eseményeknek jóformán előrevetett árnykait teszik.

Az a vélemény általános, hogy rendkívül izgalmas parlamenti ülészek elé nézünk. Abban megegyeznek valamennyi pártban, hogy a magyar képviselőházban régen voltak oly fele-

A turini kiállításról.

Turin, augusztus 15.

Ötven éve épen, hogy a szabadság eszméi lelkesítették Európát. Lángeszű harcosok támadtak, akik a népek álmát, a szabadságot és a testvérisülést üdvözítő valósággá varázsolták.

A turini nemzeti kiállítás az elmúlt ötven év munkájának s amaz eszmék erejének próbaköve, melyek az olasz nemzeti életnek új irányt adtak. És mikor itt, az önértet örömetől sugárzó tömegek között járok, s mikor a minden kis részében művészi izlést sugárzó kiállítást nézem, érzem, hogy az a hatás, mely lelkemet elfogja, az erő, a szépség, az ifjúság és a jövőbe vetett hit hatása, amelybe csak azért vegyül az emlékezés komorsága, hogy dicsőbbé tegye a függetlenség és a szabadság korának munkáját.

Carlo Alberto Turinban kezdte meg az olasz nemzet megváltásának munkáját. Ide, Piemontba, az Alpesek tövébe, csoportosult a szabadság nemtőjének hívására az olasz nemzet, itt alakultak a szabad csapatok, melyeket Garibaldi győzelemről győzelemre vezetett s az első nemzeti parlament ülésén itt proklamálta Cavour Romát az egyesült és szabad Olaszország fővárosává. Az évek, amelyek 1848. és 1868. közé esnek, voltak Turin életének legdicsőbb évei. Kiindulópontja volt Turin ezekben az években az eszmék estettek

mozgalmainak, melyek hivatva voltak egy egységes és szabad Olaszországot megteremtteni és meg is teremtették oly nagy emberek vezetése alatt, mint Cavour, Garibaldi, kik a német egységénél tökéletesebb egységet alkottak. Óriási munka volt ez, melynek sikeres jövőjét még mindig fenyegeti az a pesszimizmus, melyet az olaszok politikai szabadságának ellenségei, az olasz politika volt urai az olasz nép lelkébe lopnak.

Mint a politikai szabadság és a jövő nagyság bölcsőjét, Turin kellett tehát a jubiláris nemzeti kiállítás színhelyévé választani, hogy innen oszlássak el a lelkek pesszimizmusát, mely tudatosan szítva, a jó munka sikerében már-már kételkedni kezdett. És ez is sikerült, habár ugyanazok az elemek, melyek a pesszimizmus mérget hintették szét, a milánói zavarokkal a turini kiállítás hatását is megsemmisíteni akarták. A megnyitás után néhány napig kétséges volt ugyan a siker, a zavarok zajában elhalt a turini ünnepségek öröme. De csakhamar annál hatalmasabban hullámozott szerte az országban s túl az ország határain is. És akik most ide sereglenek s visszatekintenek az ötvenév előtti Olaszországra, azok a kiállítás csillogásában meggyőződhetnek, hogy az a nép, melynek életét a multban a politikai szolgaság mindenféle alakban elnyomta, a szabadság és a függetlenség dicsőséges évciben nemesak egyesült, hanem lélezni is kezdett. Ez a nép most már nemcsak név, hanem a haladás szabad harcososa

is, mely eddig lappangó erejét érvényesíteni akarja és tudja is.

Turin legszebb részén, a Valentino-kertben, melyhez annyi legenda fűződik, emelkednek a kiállítás épületei. Az augusztusi nap fénye, mely a kiállítás épületeinek kupoláit aranyozza be s a kert árnyas részei a természet és az ember munkájának összhangját emelik. Erre az összhangra kiváló gondot fordítottak a kiállítás rendezői s az összhang megvalósítása épen úgy sikerült, mint ahogy sikerült a kiállítás architektúrájával az olasz nemzeti művészet életének változatos, képzeletdus fazisait megkapó egészben föltüntetni. És a természet is mindenben kedvezett nekik. Ezt az összképet a kertben emelkedő középkori vár és kastély egészíti ki, melyet a kert legfestőibb részén, a Pó partján még az 1884-ik évi kiállításakor építettek. Olaszország legelőkelőbb építészei és festői dolgoztak a váron és kastélyon, hogy a XIX-ik század végére a XIV. század életét varázsolják vissza. Ez a turini kiállítás az, ami a mi jubiláris kiállításunkon a történelmi csarnok volt, hova ez a kastély adta meg az ideát: a mi történelmi kiállításunkhoz is, Piemont erődeinek és kastélyainak művészi összeépítése. Az Ivrea, Issogne, Manta, Verzuolo, Strambino, S-Martino, Fenis, Madama di Torino kastélyok vannak benne architektónikus, dekoratív, festészeti avagy a berendezés részleteiben egyesítve. A főkapu a veressi-kastély főkapujának reprodukciója.

lőcségteljes tanácskozások, mint azok, amelyek szeptemberben fogják lekötni a törvényhozók érdeklődését és figyelmét.

Az „Országos Hirlap”-nak eddigi tudósításai a helyzetről kimerítették az egész vitás anyagot és az egész osztrák sajtó a mi információink alapján szövi a maga kombinációit, megjegyzéseit és megfigyeléseit.

A mai nap már csak igen kevés új anyagot szolgáltatott. Az egyedüli tény az, hogy a miniszterelnök ma reggel visszatért a fővárosba és a délután folyamán Lukács László pénzügyminiszterrel és Josipovich Imre horvát miniszterrel konferált. Daczára a szerdai napnak, még a rendes miniszteri tanácskozást sem tartották meg, ami bizonyára a mellett szól, hogy a miniszterelnök minisztertársaival már korábban megállapodott az osztrák bonyodalommal szemben követendő magatartásról.

Tegnap jelentésünk megerősítéseként, hogy báró Bánffy Dezső oly javaslatot terjesztett a felség elé, mely mellett a magyar álláspont teljes prestigéjének fentartásával Ausztria is lerázhatná magáról a kiegyezési krízis folytonos veszedelmét, ma a „Pester Lloyd” is egy sokat kommentált vezércikkében azt írja:

Feltehető, hogy a differenciák, amelyek ez idő szerint a két kormány között fennállnak, és amelyek az augusztus 24-ikére kitűzött tanácskozásokon egyenlítődk ki, nem az önálló szabályozásra vonatkoznak főként, hanem arra, hogy a magyar országgyűlés elé a régi vám- és kereskedelmi szerződésnek vagy az új gazdasági megegyezésnek tartalma terjesztessék-e? De bármelyik verzió legyen is igaz és bármint kelljen még a két kormánynak egymás között eligazítania, kétségtelennek látszik, hogy egyelőre sem a gazdasági szétvállásról, sem definitívumról szó nem lehet és tényleg csak a gazdasági önállóság elvi álláspontján álló provizórium van kitalálásban.

Széles körökben elterjedt vélemények szerint az új provizóriumnál Thun grófnak sokat kell közelednie a magyar miniszterelnök álláspontjához. Először is el kell ejtenie az általa oly soká nyomatékkal követelt egyesítendő provizóriumot, és hozzá kell járulnia a Bánffy által proponált 1903-ig tartó időponthoz. Másodszor a provizóriumba, mely Magyarország részéről egyoldalúan hozandó törvénynek léte-

sítettnek, az új kiegyezési javaslatok teljes anyaga lesz fölölelendő, végül pedig az egészen kérdéses idő alatt a kvóta az eddigi arányban lesz meghatározandó.

Mindez nagyon sok és jelentőségteljes vélemény a magyar álláspontnak.

Végül regisztráljuk, hogy gróf Apponyi Albert, a nemzeti párt vezére, holnap a fővárosba érkezik. A nemzeti pártban uralkodó vélemények szerint gróf Apponyi Albert a mostani ittétét fel fogja arra használni, hogy magát a helyzet felől alaposan tájékoztassa.

Osztrák lapvélemények.

A „Neue Freie Presse” mai számában buzdítja gróf Thunt, hogy ne engedjen Bánffynak, kinek politikájáról azt mondja, hogy az az uszolás politikája, ki nem csak áldozatának zavarát használja föl, hanem még további kiadásokra ösztökéli, csak hogy még jobban karmai között tarthassa. Meg kellene próbálni, hogy ugyan mit csinálna Magyarország az önálló törvényhozói jogával, ha az osztrák kormány állhatatosan megtagadná a Badeni gróf által odadobott konzesszióknak biztosítását a 14. §. utján. Kötelességtudó osztrák kabinetnek a koronánál óvást kellene emelni az ellen is, hogy a Badeni által fölépített kiegyezés lépjen életbe az alkotmányos formák megtartása nélkül, de a korona azért mégis csak a régi kvótát állapítsa meg. Cikkje végén a Gesamt-Monarchie veszélyeztetéséről szól.

A „Reichswehr” konstatálja, hogy még senki sem győzött és még senki sem bukott, de a két kabinet közt folyó harc egy birodalmi krízis fontosságával bír. A lap a németeknek szemrehányásokat tesz hazafiatal magatartásukért, minek az a következménye, hogy ma Ausztria annak az ájldozónak a képét tünteti fel, akiről a jóbarát lehuzza az inget.

A „Neues Wiener Tagblatt” ismét a nemzetiségekben rejlő veszedelemre figyelmezteti Magyarországot és kifejti, hogy minden csapás, melyet a szlávok az osztrák-németek ellen mérnek, a magyar államot is érni fogja, mert az ellenség közös ellenség.

A „Fremdenblatt” csak a különféle verziók regisztrálására szorítkozik.

A „Vaterland” báró Bánffy javaslatát és álláspontját Ausztriára nézve elfogadhatatlannak jelzi.

Az osztrák belügyminiszteriummal összeköttetésben álló „Wiener Allgemeine Zeitung” ma a helyzetről a következő entrefilet hozza:

Gróf Thun augusztus 24-én Budapestre megy, hogy a magyar kormánnyal a kiegyezés ügyében tárgyaljon.

Itteni jól értesült politikai körökben határozottan tudni vélik, hogy az osztrák kormány e tárgyalásokon úgy mint eddig is, az egységes vámterület és általában a gazdasági közönség mellett fog kitartani.

A prágai „Politik”-nak a következőket jelentik Bécsből: A miniszterek utazása nem volt egészen eredménytelen. A Thun és Bánffy között fennálló ellentétek jelentékenyen enyhültek, ami első sorban a király közbelépésének köszönhető. A király egyik állásponttal szemben sem foglalt állást, hanem mindkét miniszterelnök meghallgatása után azt a kívánságát nyilvánította, hogy a differenciákat egyenlítődk ki. Kompromisszum előkészítése, ez most a jelszó, melylyel Thun és Bánffy Budapesten a tanácskozást folytatni fogják. Minthogy kompromisszumnál azt kell föltenni, hogy mind a két félnél megvan az igyekezet, hogy előzékenyen járuljon egymás elé, ennél fogva ebben az esetben szó sem lehet az egyik vagy másik fél kapitulációjáról. Ami a dolog meritumát illeti, nem ismerjük ugyan Bánffy javaslatának részleteit, de az bizonyos, hogy nem arról való, vajjon kiegyezési provizórium vagy kereskedelmi szerződés jöjjön-e létre, hanem arról, hogy a tárgyalást sokkal szélesebb alapon folytassák s hogy az egész kiegyezést véglegesen megcsinálják. Az sem lehetetlen, hogy a kiegyezési javaslatokat alaposan fogják revideálni. Abból, hogy a miniszterelnökön kívül a szakminiszterek is részt vettek az ischli tanácskozáson, az ímént mondottak valószínűségét kell következtetnünk.

KÜLFÖLD.

A csár ajándéka. Bukarestből telegrafálják nekünk: A román királyt, ki legutóbb Ferdinand trónörökös kíséretében Pétervárott volt, Miklós csár fölötté értékes ajándékkal lepte meg. Tegnap ugyanis Pétervárról egy különvonat érkezett Sinaia-ba, melyen megérkezett a csár ajándéka: Tíz pompás telivér paripa. Azonkívül a csár egyik hadsegéde egy a csár által sajátkezűleg irt levelet is nyújtott át a királynak. Végül még a külön követ sok, értékes tárgyat adott át, melyek részint a királynak, részint a királynénak vannak szánva. — Itt egyben megemlítjük, hogy a román királyi pár a jövő pénteken több heti gyógyfürdőhasználatra Ragaz-ba megy.

A Pó partján, de még a kiállítás területén belül, a Valentino-kastély határolja a kiállítást. A kiállítás területe a kastély parkja. Ez a kastély az, amiben a turini kiállítással versenyezni nem lehet. Eredetét a nép által már elfelejtett legendák homálya borítja. Nem tudják ki építette, nem tudják már az építő művész nevét sem. Elnevezésének eredetét is csak találgatják. Franciaországi Krisztina re-sováltatta a XVII. században. Architektúrájában nincs ugyan klasszikus rendszer, de sok részében magánviseli a francia jellegét s élénken emlékeztet a Tuillériákra a fontaine-bleau, a saint-germaini és a luxemburgi kastélyokra. Ha külső architektúrája nem is meglepő, annál meglepőbb a belső berendezés fénye, melyet a századok még nem tudtak megsemmisíteni. A kastélyhoz fűződő legendák közül csak az bizonyos, hogy uralkodók, tudósok, művészek neve fűződik a palotához, építésétől kezdve fennállásának minden századában, hogy parkjának árnyas részeiben nagyok csevegték szerelemről, politikáról, művészetről és még a népről is.

A kiállítás háttérét az Alpesek adják meg. A monte-degli Capucini és a páratlan szépségű Superga egész pompájukban láthatók a kiállítási területről márványkupoláikkal, tornyaikkal. A természet és az emberi munka elem táruk összhangja meglepett. Ha az első pillanatban valaki véleményemet akarta volna megtudni, bizonyára Pompadour asszony szavával felelttem volna neki:

— Azt hiszitek talán, hogy a természet műve fölött itéletet merek mondani?

Az ember munkásságának ezernyi ezer megnyilvánulása, összhangba hozva a természet alkotásaival s ez összhang fölött az ötvenéves létezés sikereinek örvendezők lelkesedése feledhetetlen hatást tett rám ott, ahol a kedélyek élénksége, a természet pompája, az ég tisztasága amugy is megragad.

Néhány lépéssnyire haladva, a főbejárótól a leggazdagabb, a legváltozatosabb kép tárul elém. Széles sétátér nyulik a folyamig, ahol fenyvesek, sűrű cserjések vágják el, melyek közül messze hangzik a rigók füttye és csalogányok verése. Ezek mögött emelkednek a buja növényzettel borított hegyek. A sétátéren mindenütt eleven élet pezseg, fölötté az ég tiszta, mint az ártatlanság.

E sétátértől jobbra és balra terülnek el a tíz osztályba csoportosított kiállítás pavillonjai, melyek közül a három legjelentékenyebb: a Rotonda dei Concerti (hangversenyek köröndje), az Ottagono della Ceramica és a Galleria del lavoro. Architektonikus szempontból említést külön csak a barokstílusban épített ötszögű hangversenyrotunda érdemel, mely körülbelül akkora, mint a római Pantheon. Négyezer ember s ezek közül kétezeröt száz ülve fér el a teremben.

Külön említhetjük még a hangversenyrotunda mellett emelkedő szépművészetek pavillonját (Galleria delle belle Arti) s a szabadművészetek csarnokát, melynek egyik leg-

érdekesebb részlete a drámai művészet kiállítása, mely nemcsak a drámai irodalmat és színészetet, hanem a színházak ruhatárát, a scenografiát, az architektúrát, a szintársulatok történetét is fölleli. E kiállítás kiegészítését fogják képezni az előadások, melyeknek folyamán az ötödik, hatodik és hetedik század valóságos színelőadásaitól kezdve, ami az olasz drámai művészet csirája, egész a modern színelőadásokig lehetőleg mindent fel fognak ölelni.

A kiállítás befejezése Medano Gusztáv Turinban emelt mellszobrának leleplezése, színi kongresszusok és drámai verseny lesznek. A szépművészetek kiállításában végigfutva, meggyőződtem arról, hogy művészeti irányzat, vagy bevégzett iskola jellegét nem viseli magán. Rendezői hódoltak annak az elvnek, hogy a művészet nem ismer határokat, hanem végtelenül és kiapadhatatlanul változatos. Ez elvnek köszönhetik a kiállítás rendezői, hogy úgy a kiállítók, mint a kiállított művek mennyiségét és becsét tekintve, a kiállításnak ez az osztálya kivételszámba vehető s felülmúlja még az 1884-iki turini kiállítást is. A kiállítók száma meghaladja a másfélezeret, a kiállított műveké a négyezret.

A kiállítás többi részlete, kivéve a néhány ethnografiai jellegű kisebb részletet, Olaszország modern haladásának tanubizonyosága. Bizonyosága annak, hogy Olaszország az ötven év leforgása alatt, a munka révén, beleilleszkedett Európa modern kulturállamainak csoportjába.

A fegyverszünet

Páris, augusztus 17.

Az Elysée-palotában ma tartott minisztertanácsban Delcassé külügyminiszter felolvasta a spanyol régens-királyné és Mac Kinley elnök táviratait, amelyekben köszönetet mondanak Franciaországnak jó szolgálataiért és közlik, hogy Párist választották a békétárgyalások helyéül, hogy ezzel bizonyítékot adják Franciaország iránt való bizalmuknak és nagyrabecsülésüknek.

Pétóvári, augusztus 17.

A „Journal de St.-Petersbourg” ama vegyes bizottság feladatairól szólva, amelynek hivatása lesz a Filippini-szigeteken új kormányt létesíteni, úgy véli, hogy e kérdés megoldása nagy nehézségekkel fog járni. A fehérek tekintélye a legutóbbi háború következtében majdnem teljesen megsemmisült. Abban a társadalomban, amelyet a spanyol uralom háromszáz esztendő alatt megteremtett, nincsenek meg elegendő számban azok az elemek, amelyekre támaszkodva tanácsos lehetne, hogy a szigeteknek megkísértsék önkormányzatot adni, ha csak az ilyen kísérletek lassankint, általános, éber és szigorú, de amellett jóakaró európai gyámkodás és ellenőrzés mellett nem tételnének meg. Minden más kormányforma a barbárságra vezet vissza. Így tehát jelentékeny erő kifejtésre volna szükség, hogy visszaszorítsanak azok az elemek, amelyekből kihalt a fehér faj iránt való tisztelet. Az amerikai Egyesült-Államoknak sokkal jelentékenyebb csapatokra volna szükségük, mint arra a harmincz—negyvenezer emberre, amennyirel most van szó. Az amerikai nép emberbaráti s a szabadságot hirdető eszméi a helyzet helyes felfogása mellett csakhamar komolyabb mérlegelésnek kell hogy helyet adjanak. Egészen új gyarmatosító tapasztalatokat kell szerezni, amelyek mindenestre sokba kerülnek majd Amerikának és nem teszik abszolút szükségessé azt, hogy Amerika az eddigi erkölcsöket és szokásokat tökéletesen megváltoztassa. Az Unio a saját területen kénytelen volt a sárga faj jogait megszorítani, de ott szabadabban mozoghatott és azonfelül a sárga faj kisebbségben volt. A Filippini-szigeteken azonban túlyomó többségben vannak a benszülöttek. Most helyén való volna, hogy a fehér faj újra megszerezze magának a tiszteletet, amelyet régesrég elveszített.

New-York, augusztus 17.

A „New-York Herald” hongkongi távirata szerint Aguinaldo csapatai elégedetlenek a

Van azonban a kiállításnak még egy része, melyet csak Olaszország tud felmutatni s ez az egyházi művészetek csoportja s hogy talán meg az olaszoknál is helyesebb kifejezést használják, a katolikus egyház kiállítása, melynek protektora Parochi bíboros. Sok fáradságába került a kiállítást rendező bizottságnak, míg az egyházat a kiállításban leendő részvételeire rá tudta venni, de sikeres fáradozásának valóban méltó jutalma az Esposizione d'arte sacra.

Az egyházi művészetek, a katolikus missziók, a keresztényi irgalmasság művei a kereszténység szellemi nagyságának bizonyítékai, azé a szellemé, amely átalakul, megújul, de sohasem piher s a századokat, melyeket nagyokká tett, halhatatlansággal is övezte. Igaz, hogy a kiállítás e részében az egyházi művészetek csak Olaszország egyes részeit, leginkább Turint és környékét képviselik, de a katolikus missziók és a keresztényi irgalmasság műveinek kiállítása azzal iparkodik feledtetni a hiányt, hogy a látogatóknak más világrészeket mutat be, melyeknek népét a hitterítők a szeretet szavával és munkájával vezetik a tökéletesedés útjára. A múlt és a jelen művészete, a múlt és a jelen hitének csodás alkotásai, a jelen műveltségének és a jelen barbárságának bámulatos, de összehangzatos elvágatása s elhiszi a turinainak azt, hogy ilyesmit másutt reprodukálni könnyű szerrel nem lehet.

A kiállítás általános képének vázlatánál nem feledkezhetem meg Turin város pavillon-

miatt, hogy a Manilla átadásával járó előnyökben nem részesítették őket, fellázkodtak és megtámadták az amerikaiakat.

New-York, augusztus 17.

Az amerikaiak vesztesége Manilla bevételénél öt halott és körülbelül negyvenöt sebesült volt. Dewey tengernagy előzőleg tudatta az idegen konzulokkal azt a szándékát, hogy Manillát bombázza. A spanyolok nem viszonozták a bombázást, ellenben az amerikaiak szárazföldi haderőit heves tüzeléssel fogadták. A spanyolok száma, akik megadták magukat, hétezer ember.

TÁVIRATOK.

Vilmos császár és a czár.

Berlin, augusztus 17. Az ujabban mind gyakrabban hangoztatott hírrel szemben, mintha Vilmos császár a czárral Livádiában találkozást tervezne, itt kijelentik a lapok, hogy a császár e szándékáról mitsem tudnak. Ezeket a híreket a „Daily Telegraph” pétóvári tudósítója bocsátotta világgá. Először nem Livádiát jelölte ki az entrevue színhelyéül, hanem azért még most is fentartja hírét. Szerinte a két császár két napig együtt marad. Berlinben semmitsem tudnak a találkozásról.

Az angol-orosz konfliktus.

Köln, augusztus 17. Az angol-orosz konfliktus ügyében arról értesül a „Kölnische Zeitung”, hogy a hatalmak nemzetközi megállapodásokra jutottak a Kinával szemben követendő magatartás kérdésében, mert az „érdeksphérák”-nak folytonos hangoztatásában nagy veszélyt látnak. A megegyezés célja a két rivális nagyhatalom közt egyetértést teremteni, mert minél hamarabb egyezik meg Kína tekintetében Anglia és Oroszország, annál hamarabb, még csirájában is, el lehet fojtani a bekövetkező bonyodalmakat. (N. Fr. Pr.)

A német tengerészet gyakorlatai.

Kiel, augusztus 17. A husz hajóból és harmincz torpedónaszádból álló gyakorló-hajóhad, amelyet Knorr tengernagy vezényel, e hónap 14-én alakult meg. Tizenötödikén szemle volt az első hajóraj és az első flottilla fölött. Tizenhatodikán nagyobb lövőgyakorlatot rendeztek kisebb távolságokra. Ma kisebb gyakorlatok voltak, mire a flottilla este a kiel-i öböl előtt horgonyt vetett.

járól sem, melyben már több magyar ereklét is láttam. E pavillon meggyőzött arról, hogy a modern Itáliának nem Rómát, hanem Turint kellett az olasz jubilaris kiállítás helyéül választani. Róma nagysága, archeologiai nagyság; Turin erekléi, könyvtárának művei, okmányai, kéziratgyűjteménye pedig az új Olaszország nagyjainak és nagyságának emlékei. A pavillon külseje és belseje is egyszerű, nem alkalmas mély benyomás keltésére, hanem a kiállított tárgyak annál edesebb hangulatot keltenek azokban, kik a nemzetek felszabadításának és testvéresüléseinek történetén szívesen elmélkednek.

A turini kiállítás Olaszország második nemzeti kiállítása. Az 1861-iki florenzi kiállítás, mondhatnám csak az erőket mutatta be s legfőlegb egyes vidékeknek, különösen Velenzének és Rómának közgazdasági fejlődését. Akkor csak azt mutatták meg, hogy Olaszországnak van ereje a jövő munkájának elvégzésére. A florenzei kiállítás csak munkára akart buzdítani. A turini jubilaris kiállítás meggyőzhet arról, hogy e buzdítás nem volt sikertelen s hogy az olasz nemzetben lappangó erőt nem hagyták pihenni. Igaz, nem érték el még oda, ahová elérhetnek, de a milánói, bolognai, palermói, genuai kiállításokra visszatérítve, elmondhatjuk, hogy sohasem pihentek s minden újabb kiállítással haladásuknak adták tanúságát s most a turini kiállítással egy még szebb jövő reményét kellik az olasz népben, hogy e remény eloszlassa a pesszimizmust és ne engedje a fásultságot a lelkekbe lopódnai.

Strassz Adolf.

A görög-török háború epilógusa.

Athén, augusztus 17. A hadügyminiszter vizsgálatot rendelt el azok ellen a tiszték ellen, akik a háború alatt a trónörökös vezérkarához tartoztak, mert Larissa kiürítése alkalmával minden katonai térképet hátrahagytak, amelyeket azután a törökök a későbbi harcoknál felhasználtak.

Dreyfus.

Páris, augusztus 17. Clemenceau az „Aurore”-ban a következő nyilatkozatot teszi közzé:

Billot volt hadügyminiszter akkor, amidőn Zola „J'accuse” cikke miatt az izgalom csúcspontját érte el, egy főbbrangu katonatisztet küldött hozzám, aki az ő nevében a következőket jelentette ki nekem:

1. Hogy becsületszavára bűnösnek hiszi Dreyfust.

2. Hogy Dreyfus elitolésánál Mercier akkori hadügyminiszter ostobaságokat csinált.

3. Hogy ő, Billot, egészen másként viselkedett volna s hogy megszabadult volna Dreyfustól olyképen, hogy olyan helyre küldte volna, ahonnan sohasem került volna többé vissza.

4. A katonatiszt beszélt nekem a nemzeti védelemről, de azt, amit e részben mondott, nem hozhatom nyilvánosságra.

5. Billot elvárja tőlem, hogy már most nem elegendem többé a zsidók közé.

Clemenceau ehhez még a következőket jegyzi meg: Kell-e mondanom, hogy mily kevés értéke van Billot szavának? Hogy mily furcsa Dreyfus bűnösségéről való véleménye? Billot négyszer jelentette ki a szószékről, hogy Dreyfust törvény és jog szerint ítéltek el, holott ő nagyon jól tudja, hogy ennek ellenkezője igaz.

Páris, augusztus 17. Mint a „Jour” jelenti, Esterházy Keresztélynek Esterházy Örnagy ellen beadott panaszát semmisnek jelentették ki, mert Esterházy Keresztély nem terjesztette elő azokat a bizonyítékokat, amelyeket a bíróság a panasz támogatására követelt.

Bismarck szobra.

Hamburg, augusztus 17. Nyolcz nap alatt kétszázhetvenezer márka gyűlt össze Bismarck szobrára. — A Friedrichsruhei mausoleum elkészülésének időpontja egyelőre még meg nem határozható. Hír szerint még három hónap kell a felépítéshez. (N. Fr. Pr.)

Kinai öböl-vásár.

Brüsszel, augusztus 17. A belga király Kinával, Li-Hung-Csang utján, tárgyalásokba bocsátkozott egy kínai öböl és az ehhez tartozó szárazföld átengedése iránt. A király ötvenmillió frankot ígér. (N. W. T.)

Kiemelt hajó.

Triest, augusztus 17. A „Danae” francia gőzhajót, amely 1812-ben az itteni kikötőben elsüllyedt, ma délután negyedfél órakor kiemelték.

HIREK.

A király születésnapja.

A főváros közönsége holnap megünnepli ő felsége születésnapját. A templomokban istentisztelet lesz, a vérmezőn csapatszemlét tartanak és a miniszterelnök diszebedét ad.

A hivatalos főistentisztelet délelőtt 10 órakor lesz a budavári koronázó Mátyás-templomban. Az istentiszteleten Vaszary Kólos bíboros hercegprimás pontifikál fényes segédlettel. A templomi ének- és zenekar Vavrinek Mór D-dur miséjét adja elő. Ugyanez időben ünnepi istentisztelet lesz a belvárosi főplébánia templomban és a főváros több más templomában. A dohány-utczai izraelita templomban szintén tíz órakor kezdődik a hálaadó istentisztelet.

A csapatszemlét délelőtt kilenc órakor tartják meg, ezáltal nem az új gyakorlóterren, hanem a vérmezőn. A szemlét herceg Lobkovicz Rudolf hadtestparancsnok tartja. Négy ezred azonban nem vesz benne részt, mert ezidőszámtal gyakorlaton

van. Ezek: a 6-ik, 38-ik, 86-ik ezred és az első honvédszázados. A csapatok reggel 7 órakor vonulnak ki a kaszárnyákból teljes díszben, kivéve a Szolnokról jövő 68-ik gyalogszázados három századát, amely tábori felszereléssel jelenik meg. A csapatok felett Parmann Oszkár altábornagy parancsnok.

A katonaság négy oszlopban áll föl, melyek közül az elsőnek lovag Czibulka altábornagy, a másodiknak Zelawzky-Jelita vezérőrnagy, a harmadiknak Rost ezredes, a negyediknek gróf Attems ezredes lesz a parancsnoka. Az első oszlopban a 14. és 7. számú műszaki csapatok, az 52. gyalogszázados, a honvéddapródok, a honvéddzenekar, a 32-ik gyalogszázados s a közös hadapródiskola növendékei állanak föl. A második oszlopban a 69-ik gyalogszázados, a 68-ik ezred három százada, a 3-ik honvéddzenekar három zászlóalja, a vartüzerek s az egészségügyi csapatok képezik. A harmadik oszlopban a tüzérség, a negyedikben pedig a honvédségi tisztképző tanfolyam lovasított növendékei, a huszárság, a szekerész-önkéntesek s a szekerész-csapatok állanak föl.

A rendőrség erre a napra a következő intézkedéseket tette:

A Mátyás-templomban dr. Boda Dezső kerületi kapitány egy rendőrfelügyelővel, husz gyalogszázados hat lovasrendőrrel tartja fenn a rendet. A vérmézón a rendőr Szirmay Andor kerületi kapitány vezetése alatt ötven gyalogszázados és tizenöt lovasrendőr gondoskodik. A lánczidon, a Ferencz József-hídon, a Margithídon, nemkülönben az alaguton való akadálytalan közlekedés és az utcai rend fenntartása végett a főkapitány elrendelte, hogy reggel 7 órától kezdve a lánczidon a teherkocsi-közlekedést beszünteti és mind a két napon — tudniillik szent István napján is — a Margithídra tereli. A rendőrségnek egyuttal gondja lesz a vérmézóról visszaérkező csapatok elvonulására is. A csavargózás-állomásoknál a felső rakodópárti bejáratokat nagyobb tolongás esetére elzárják.

A vidék és a külföld ünnepléséről a következő táviratokat kaptuk:

Kolozsvár, augusztus 17.

Ő felsége születésnapjának előestéjén a város majdnem minden háza ki van világítva. Az utcákon óriási közönség hullámszik, a kivilágítást nézve. Holnap délelőtt ünnepi istentisztelet lesz.

Ujvidék, augusztus 17.

Ujvidék városa a király születésnapjának előestéjét fényes kivilágítással ünnepli. A háziereczenekara zeneszóval és lampionokkal vonul végig a város főbb utcáin. Holnap disztentisztelet és ájzsebéd lesz.

Ishi, augusztus 17.

A köz- és magánépületeket ő felsége születésnapja alkalmából feldíszítették. Este a várost fényesen kivilágították, a körültekintő magaslatocon örömtüzeket gyújtottak és nagy lágyásmenetet rendeztek. Ő felsége Mária Valéria és Gizella főhercegnőkkel, Lajos Viktor, Ferencz Szalvátor főhercegekkel, Lipót és Konrád bajor hercegekkel megnézte a kivilágítást és megelégedését fejezte ki.

Bécs, augusztus 17.

A „Wiener Abendpost” lendületes cikkben ünnepli ő felsége születésnapját. E napon — így ír e lap — elmémul minden viszály, elsimul minden ellentét s a szívek el vannak telve azzal a reménnyel, hogy dolgunk szerencsére fordul. És e nap jelentősége most még nagyobb, mint más években; mert Ausztria népei néhány hónap múlva ülik meg ő felsége uralkodása ötvenedik évének fordulóját és ez az ünnep az egész művelt világon felkes visszhangra talál. Egy szellemmel, egy lélekkel kell kerülnünk és enyhítenünk a szétválasztó ellentéteket és minden népnek mint testvéreknek és minden néprtegnek mint egy családnak kell az uralkodót körülvennünk.

Berlin, augusztus 17.

A „Norddeutsche Allgemeine Zeitung” írja: Ferencz József császár és király holnap éli 68-ik születésnapját. Kiváló jelentőséget nyer ez a nap az által, hogy december 2-án 68. évét kezdte meg, hogy Ferencz József

trónra lépett és átvette a monarchia kormányzását. Ausztria-Magyarország lakossága hű szívvvel nagy ünnepélyeket készít elő szeretett uralkodójának, amely ünnepek elsőt már meg is látjuk. Németország, mint mindig, most is örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy a vele szoros szövetségben álló birodalomnak szerencsekívánatait tolmácsolja és kifejezést adjon annak a reményének, hogy Ferencz József még sokáig viselhesse erőben és egészségben országainak jogarát.

Bukarest, augusztus 17.

Ő felsége I. Ferencz József születésnapja alkalmából Bukarestben a szent József székesegyházban ünnepélyes istentiszteletet tartanak, melyen a magyar és osztrák kolónia tagjain kívül résztvesznek az összes diplomáciai képviselők, valamint a román politikai hatóságok is. Sturdza Demeter miniszterelnök, aki eddig Konstanzában időzött, tegnap szintén Bukarestbe érkezett, hogy az ünnepi istentiszteleten jelen legyen.

A szerb király Budapesten.

Sándor szerb király, külföldre való utaztában, ma délben másfél órára vendége volt fővárosunknak. A keleti pályaudvarban a király fogadására megjelentek: Barlovác György budapesti szerb főkonzul, Veisz Soma alkonzul, a konzulátus tisztikara, Pekáry József főkapitányi helyettes s a vasut részéről Tolnay Kornél üzletvezető, Ofner József felügyelő, Lachnit János felügyelő állomásfőnök, továbbá Pavlik rendőrfelügyelő és a szerb kolónia számos tagja.

A belgrádi vonat, Janik felügyelő vezetésével, déli 1 óra 5 perczkor rohogott be a pályaházba. Első kocsija a szerb király diszes szalonkocsija volt. E kocsiból szállt ki Sándor király, sárga, kockás uti ruhában, barna kalapban s szemén csipetével. Utolsó ittléte óta igen megemberedett. Látható örömmel fogott kezét a főkonzullal és az alkonzullal. Az előbbinek azt mondta:

— Az utazásom eddig elég kellemes volt.

Veisz alkonzulhoz pedig e szókkal fordult:

— Hogy van? Rég nem láttam önt.

Szíves szavakat váltott Tolnay üzletvezetővel és Pekáry főkapitányi helyettesével. Ezután ő felsége az udvari ebédlőterembe ment kíséretével együtt, melynek tagjai voltak: Lesjanin alezredes hadsegéd, dr. Milicevics udvari titkár, Nesics őrnagy, Markovics kapitány szárnysegéd és dr. Michl udvari orvos.

Az udvari ebédhez a kíséret tagjain kívül hivatalos volt Barlovác főkonzul és Veisz alkonzul is.

Sándor király ebéd közben igen jókedvű volt. Behatóan érdeklődött a magyar viszonyok és különösen a kiegyezés válsága iránt.

Beszélt különben szerb dolgokról is és megelégedéssel nyilatkozott a skuptszina működéséről.

Két óra után pár perczrel az ebédlőbe ment Lachnit felügyelő állomásfőnök s megköszönte ő felségének a szent Száva-renddel történt kitüntetését.

A király megjegyezte:

— Szívesen tüntetem önt ki. Amióta csak Budapestre járok, mindig ön fogad a vasutnál.

Az állomásfőnök ezután jelezte, hogy a vonat előállt. A király nyájasan vett búcsút a társaságtól és két óra husz perczkor elutazott Bécsbe, ahol három napot tölt. Onnan vasárnap elmegy Karlsbadba, ahol egy hónapig marad.

Sándor szerb király ma este hét óra husz perczkor Karlsbadba menet Bécsbe érkezett és néhány napig az osztrák fővárosban marad.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— Az István-napi körmenet. Szent-István napja nagy tömegeket csal ki az utcákra, főként a budai oldalra, amerre a körmenet tart. A menet reggel 7 órakor indul a Zsigmond-kápolnából a Szent-György-tér, Disz-tér, Uri-utca és Szent-Háromság-tér érintésével a Mátyás-templomba. A rend fenntartásával Szirmay Andor kerületi kapitány van megbízva. A gözsikló állomásnál, ahol erős tolongás fenyeget, nagyobb számú rendőrcsapat lesz.

— Személyi hírek. Gróf Tisza István családjaival négy heti furdóhasználatra Pöstyénbe utazott és a Ferencz-nyaralóban vett szállást. — Gelléri Mór királyi tanácsos, az Országos ipar-egyesület igazgatója, hazaérkezett Alsó-Tátrafurdóról, ahol július elseje óta családjával tartózkodott. Ma már hivatala vezetését is átvette. — Perczel Dezső belügyminiszter, nagybátyjának, idősb Perczel Miklósnak látogatására Bajára érkezett. — Miklós Gyula ma este külföldre utazott, hogy Német- és Angolországban a szociális kérdést és ezzel kapcsolatban a munkásbiztosítást tanulmányozza.

— Freund basa halála. Konstantinápolyból jelenti egy mai táviratunk: Mahmud Hamdi basa, a legfőbb katonai felügyelő-bizottság tagja és a szultán főhadsegéde meghalt. Mahmud Hamdi magyar születésű volt; eredetileg Freundnek hívták. Hamdi basa 1896-ig a drinápolyi második hadtest parancsnoka volt és igen kiváló tiszt hírében állott.

— Előkeelő betegek. Báró Braun államtanácsos, a kabinetiroda főnöke, ő felsége bizalmas embere, mint Bécsből táviratozzák, aussei villájában ma súlyosan megbetegedett. — Mattos de Teixeira, a budapesti német-alföldi főkonzul a rómerbadi furdóban eltörte a lábát. Budapestre szállítják a vöröskereszt kórházba.

— Látogatók a királynőnél. A hesszeni nagyherceg és nagyhercegné, mint Darmstadtból táviratozzák, pénteken meglátogatják Erzsébet királynét Nauheim furdóban.

— Felvétel a konzulsi akadémiába. A bécsi császári és királyi konzulsi akadémiába az 1898—99-diki iskolai év kezdetével több növendéket vesznek fel. Az akadémia egy keleti és egy nyugoti osztályra oszlik. A tanfolyam tartama az akadémia valamennyi hallgatója számára öt esztendő. A megüresedett helyekre szeptember 15-ig lehet pályázni. Az erre vonatkozó, szabályszerűleg bélyegzett és a császári és királyi Ház és a külügyek közös miniszteriumához Bécsbe címzett folyamodványok az akadémia igazgatóságánál adandók be. A felvétel feltételei a következők: magyar vagy osztrák állampolgárság, magyar vagy osztrák gimnáziumi érettségi bizonyítvány, a német és francia nyelv bírása. A magyar honos pályázótól megkivánják ezenkívül a magyar nyelv tökéletes tudását, az osztrák honosoktól pedig az osztrák-magyar monarchiában élő nyelvek egyikének folyékonyan való beszélését. A folyamodványhoz csatolandók a születési, honossági, himlőoltási és egészségi bizonyítványok, az összes gimnáziumi bizonyítványok, a kívánt nyelvek bírását igazoló bizonyítvány, végül a szülő vagy gyám nyilatkozata, hogy az évi 1800 forintnyi tandíjat hajlandó fizetni. E díjon kívül egyszer és mindenkorra 120 forintnyi felszerelési járulék fizetendő. Kiválóan képesített pályázók, akik vagyontalan-ságukat igazolják, állami (egész vagy fél) dotációban részesíthetők (évi 1000, illetve 500 forinttal). Akik a felvételre csak állami dotáció esetén pályázhatnak, ezt a körülményt folyamodványukban határozottan megemlíteni kötelesek. Az intézetből kikerült növendékek kinevezése konzuli attachéi állásokra, ilyen állások megüresedésével, a szolgálat szükségének megfelelően történik.

— Inger Szolimán viszontagságai. Temesvárról jelenti lapunknak, hogy a világhírű egykori temesvári főhadnagy, Inger Szolimán, a somali néptörzs választott fejedelme, ki nemrég különhajón ment át a suezii csatornán, megint hajba került. A „Temesvári Zeitung” augusztus 1-ki kelettel Djibutiból levelet kapott tőle, mely legfőképen azért érdekes, mert végre őszinte nyilatkozatot hoz az emir expedíciójának céljai felől. Inger a somali-törzs fejei emirre választották a köteleességévé tették, hogy országukban egyrészt bizonyos fokú véderő-szervezetet létesítsen, másrészt — lehetőleg az angol és francia érdekkör mellőzésével — nyersterményeiknek valahol Európában piacot teremtsen. Ingernek végre sikerült egy érdekesoportot találni, mely expedícióját financírozza és pedig Ithon, Budapestben. Egyelőre 10.000 frankot bocsátottak rendelkezésére, hogy eljuthasson Somaliba s megvethesse alapját a legelső közvetlen magyar-afrikai gyarmat-összeköttetésnek.

Itt 29 volt katonatisztet és 5 polgári egyént toborzott össze s ezekkel el is indult a múlt hónapban Afrikába. A hajó díját s a suez-i csatornailletéket az oda és vissza utra előre kifizette s mindenképen azon volt, hogy az eszések beállta előtt jusson céljához. Ez azonban nem sikerült, a budapesti tárgyalások sok időt vettek igénybe s így Inger csak az északi partvidéken köthetett volna ki, mely most teljesen néptelen, mivel a nép a termékeny délre vonult aratni. Az angolok azonban, kik régóta üldözik Ingert, Djibutiban megtámadták hajójától a hajózási engedélyt, a hajóskapitány pedig követelte tőle a szerződéses időn túl tengeren töltött napok díjazását. Ez nagy csapás volt Ingerre, mert pénze akkorára elfogyott s a dalmát hajóskapitány nem átalotta az expedíció jókora értékű portékáit angol közbenjárással lefoglalatni. Nővelte a bajt, hogy az expedíció öt polgári tagja otthagya Ingert és elárulta céljait az angol és francia ügynököknek. Szerencsére jól ismerik Ingert Djibutiban s így sikerült embereit egy szállóban elhelyezni addig, amíg Budapestről pénz érkezik. Somaliból csak nyersáru kaphatna, de amíg oda hirt küldhet, félérbe is beletarthat s az áru maga sem biztos az idegen érdekek területén. Levele végén megjegyzi a somali alkirály, hogy ő és társai egyáltalán nem csüggedtek el s a djibutii jobb elemek nagy tiszteletet és rokonszenvet tanúsítanak irántuk.

— Párhaj folytatásokban. Tegnap hajnalban arról értesítették a főkapitányságot, hogy öt óra tájban a Hungária-úti vasúttöltés közelében pisztolypárhaj lesz. Az inspekcziós rendőrkapitány két detektívet küldött ki a megjelölt helyre, ahol öt órákor tényleg jelentkeztek a párbajozók segédekkel. Az elrejtőzött detektívek abban a pillanatban, amikor a segédek felállították az ellenfeleket, hirtelen előjöttek rejtékelyükről s a törvény nevében igazolásra és távozásra szólították fel a megjelenteket. A két fél Lázár Pál: budapesti születésű 26 éves orvosigazgató és Bogdánovics Elek gyalogos önkéntes volt. A detektívek egészen a városba kísérték őket és aztán eltávoztak. A párbajt ma reggel mégis megtartották az üllői-úton, Kispest közvetlen szomszédságában. A második golyó-váltásnál Bogdánovics jobb karját furta át a golyó. A löveg csontot is ért. A súlyosan sérültet a XVI. számú helyőrségi kórházba szállították. A párbaj oka utcai összeszólalkozás volt.

— A derék oláhok. A nagyszombati Tribuna „Hasztalan erőlködések” czímen vezércikket ír, melyben erős szavakkal kel ki a magyarosító politika ellen. A Tribuna konstatálja, hogy a magyaroknak, dacára esztelen magyarosító politikájuknak, nem sikerült eddigelé még csak egyetlen egy szláv vagy oláh falut sem megmagyarosítani. Mindez azonban nem akadályozza — ugymond — őket abban, hogy tovább folytassák a magyarosítást. Legujabban az iskolákra vetették magukat. Azonkívül a kormány hatalma alá akarják hajtani a nemzetiségek papságát a középkori erőszakoskodással megmagyarosítják az összes idegen hangzású családneveket. Sőt odáig jutottak már a dolgok, hogy a magyarok saját magyarosító céljaikra kihasználják még a nemzetiségek rossz gazdasági helyzetét is. Mindazonáltal a Tribuna meg van győződve róla, hogy a magyaroknak nem fog sikerülni a magyarosítás még akkor sem, ha mint legfőbb kényszer eszközt behozzák a botot és az akasztófát. — Ki hitte volna, hogy Tribunának olyan jól tudják, hogy mit érdemelnek?

— Mit érez a megölt ember? Egy amerikai lap tudósítóját a spanyol-amerikai háború folyamán a spanyol katonák megölték, úgy hogy hosszabb ideig élet és halál közt lebegett. A tudósító föl-épülvén veszedelmes sebéből, érdekesen beszéli el most, hogy mit érzett megsebesülése pillanatában.

— Hirtelen úgy éreztem — beszéli a tudósító mintha a hátamba ütöttek volna. De ez az ütés nem volt sem erős, sem pedig fájdalmas, mintha csak valaki könnyedén meglökött volna. Mégis a földre rogytam és meglepődve tapasztaltam, hogy nem tudok fölkelni. Egy Mauser-féle puska golyóját akadályoztam meg további repülésében

Csakhamar előkerültek a vörös kereszt emberei és bekötötték sebemet. Nemsokára aztán megvizsgált az orvos, aki kijelentette, hogy sebem halálos és már csak néhány percig élhetek. Én hittem neki és kötelességszerűen elájultam. Mikor ismét magamhoz tértem, több sebesülttel együtt egy hős árnyékot adó fa lombjai alatt voltam. Ebben az állapotomban épenséggel semmi fájdalmat sem éreztem és minden kellemetlen érzés nélkül fektüdtem a magas fűben. Az orvos állítására való visszaemlékezésem, hogy sebem halálos, oly kevés hatott rám szellemileg, mint amily kevés hatott maga a seb fizikailag. Ez a szellemi és testi közönyösség csapán annak a rettenetű megrázkódtatásomnak tulajdonítható, melyet a Mauser-féle fegyver golyója okozott. Mikor később mindinkább magamhoz tértem, úgy éreztem, mintha tüzesített tüket szórónának hátgerinczembe egészen agyamig. Később fölfedeztem, hogy ez a fájdalmas érzés egyes csontszilánkoktól származik, melyek a gerinczagyba nyomultak. A csatatéren és az „Odívette” nevű kórház-hajón tett megfigyeléseim arra a meggyőződésre juttattak, hogy a Mauser-puska egyike a leghumánusabb öldöklő fegyvereknek, ha egyáltalán lehet humánus gyilkoló-szerszámról beszélni. Egy másik jó tulajdonsága a Mauser-puskának az, hogy a vele meglőtt ember azonnal összeesik és csakhamar elvesztvén öntudatát, fájdalmat, legalább eleinte, nem érez.

— A 26° áldozata. A tikkasztó augusztusi hőség ma egy áldozatot kívánt. Rausch Gizella, egy fiatal napszámosnő délelőtt a dohány-utca 30. számú ház előtt összeesett és meghalt. Valószínűleg napszúrás érte.

— A száguldó guillotine. Ma délben a Lövölde-tér 5. számú ház előtt a 117. villamos kocsi elgázolt egy öt vagy hat évesnek látszó kis fiút, aki rögtön meghalt. A boldogtalan kis fiu egy almával játszott, amikor ez a sinekre gurult. A kicsike után kapott és eközben ért oda a villamos, amely elgázolta. A szerencsétlen kis fiúnak kilétét eddig nem tudták megállapítani. Szőke haja és kék szeme van, fekete kabátot és piros-fehér csíkos inget viselt. A vizsgálat állítólag kiderítette, hogy a vonatvezetőt nem terheli felelősség.

— Lobogó a Votiv-templomon. A bécsieknek kedves mulatsága éjnek idején fellopni a Szent István-, vagy Votiv-templom tornyára egy-egy fekete-sárga lobogót. Sportszemponthból nem igen érthető ez a toronymászás, friss levegőt is lehet kevesebb veszély nélkül szivni, például Wenedög in Wien-ben, így hát e mulatságban valószínűleg az a virtus, tuljarni a policzaj eszén. Mert a rendőrség szigorúan tiltja a toronymászást és valóságos hajtóvadászatot rendez azok ellen a szegény emberek ellen, akik életüket is szívesen kockáztatják azért a nagy eszméért: zászlót tűzni fel a Szent-István dóm tornyára. Tegnapelőtt egy Rinkel nevű munkást, tegnap Pribyl köztisztviselőt és öcsését fogták el, néhány perczel később pedig Hau Eleonora cselédleányt, aki nő letére is megmászta volna a Votiv-templom tornyát, hogy onnét nézze meg a császárváros éjjeli panorámáját. De a százszemű rendőrséget mégis csak lefőzte Schreiber József tizenhét éves segédmunkás. Az Universitätsstrasse felől, mikor az őrség egy pillanatra a másik utcába fordult be, nagy ügyességgel és rendkívül gyorsan kezdett felmászni a Votiv-tornyra. A rendőrök az utfélen észrevették Schreiber-t, nyugodtan néztek légtornászati mutatványait és megvárták, míg lejön. A földön azután szépcsendesesen elfogták és bekötötték az alsgerundi őrszobába, ahol jegyzőkönyvet vettek fel az esetről. Ma délig lengett büszkén a tornyon a zászló, nagy gyönyörűségére a bécsieknek, bár voltak, akik gunyosan megjegyezték, hogy Frankl ur már tizenhét méterrel vitte magasabbra az osztrák lobogót.

— Éjjeli támadás. Horváth Péter kocsifényező és Medinger Rezső érczöntő inas az éjjel többet ittak a kelleténél. Eközben a bérkocsis-utcában megtámadták Sódhr Rezső kőszőrű legényt és úgy megkészték, hogy a mentők eszméletlen állapotban vitték a Rökus-kórházba. A két inást a rendőrség elfogta.

— Kedélyes muzeum. Aligha van Európában még egy olyan kedélyes muzeum, mint a londoni Kensington-muzeum. Egy angol lap a következőket írja erről a kiváló intézetről: Már hosszabb idő óta beszélnek igen furcsa dolgokat az itteni Kensington-muzeum adminisztrálásáról. Ezek a hírek olyan pozitívek és komoly természetűek voltak, hogy végre is egy nagyobb bizottságot kellett kiküldeni a híres és roppant nagyrértékű gyűjtemény ügyének megvizsgálása végett. Ez a bizottság elvégezte feladatát és el is készítette a jelentését. Az érdekes jelentésből a következőket vettük ki mutató-nak: A katalogus tele van hibákkal és hülyeségekkel. Példának okáért „Deel”, ami a „kötet” szó holland neve, mint egy szerző szerepel a katalogusban. Egy „Mariani Fasti” (Mariani napló) című könyv szintén mint szerzői név van fölvéve a muzeum jegyzékébe. A legfőbb konfuziót azoknak az íróknak a neveivel csinálták, akik a tizenötödik és tizenhatodik század divatja szerint nevük mellé szülő- vagy lakóvárosuk nevét is odabiggyesztik. A nagy rendetlenségben az is megesett néhány művel, hogy husz-huszonkét példányban vásárolták meg. Az ujságokat összegyűjtötték, hogy a hirdetések eltávolítása után bekötessék őket. Nagy volt azonban a bizottság meglepetése, mikor a régen elegettnek vélt hirdetések felbörbe kötve, aranyozott szélekkel megtalálták a könyvtárban. Nem kevesebb mint kétszáz-tizenhárom kötet hirdetést fődözött föl a bizottság! Ezeket a dolgokon azonban épen nem csodálkozhatunk, ha tudjuk, hogy a muzeum hat-százhetvennégy alkalmazottja közül százhatvanan közeli rokonságban vannak egymással. A nemzeti nagy férfiak arcképgyűjteményének katalogusa is tele van a legképtelenebb hibákkal. Egy Jackson nevű bokszolóról, akit szintén a nagy férfiak közé soroztak, tizenegy sort írt a jegyzék összeállítója, lord Beaconsfieldről ellenben csak három. Pedig csupán a korrigálásért kapott husz forint külön napidíjat! Ez a képnyűjtemény egyébként is klaszszikus. Benne van többek közt egy lámpagyújtató és egy olajkereskedő képe, ellenben nevezetes férfiaké hiányzik belőle. Most, hogy ezek a dolgok napfényre kerültek, természetesen nagy mértékben eszközölt a kormány a muzeumban. A vizsgálatot különben még tovább is folytatják.

— A legboldogabb házaspár. London környékén egy kis városban azelőtt szokásban volt, hogy az év egy bizonyos napján a legboldogabb házaspár szép ajándékokat kapott jutalmul. Ez a szokás azonban az idők folyamán teljesen feledésbe merült. Nemrégiben aztán meghalt egy agglegény, aki végrendeletében nagyobb összeget hagyott arra a célra, hogy annak kamataiból a legszebb egyet-értésben élő házaspárt ismét megjutalmazzák. A napokban osztották volna ki először ezt a jutalmat. Negyvenöt házaspár pályázott, de ezek közül negyvenhárom törölték, mert kistül, hogy a házaselek bizony nem egyszerű porlekedtek. Maradt tehát két párocska. A bíráló-bizottság sokáig mérlegelte érdemeiket, végül odaítélték a díjat az egyik házaspárnak. Az örömtől repeső asszony izgatottan sietett a bíró elé, aki a jutalmat neki átnyújtotta s boldogságában így kiáltott fel:

— Végre! Ime mégis megkaptam husz év túrelmes szenvedésem jutalmát!

A férj dühös pillantást vetett élete párjára, akinek úgy eljárt a szája és végül is le kellett fogni, hogy ügyetlen feleségét meg ne verje. Én miközben a zenekar rázendített valami ünnepi himnuszra, a „boldog” házaspárt rendőröknek kellett hazakísérni.

— Neuländer Kálmán halála. Tragikus körülmények között halt meg ma Neuländer Kálmán, a fővárosnak legismertebb férfi-szabója. Neuländer ma este egyedül vacsorázott a városligeti fővárosi pavillon éttermében. A vacsora közben hirtelen rosszullett fogta el és mielőtt valaki segítségére siethetett volna, lerogyott a székről és a földön holtan terült el. Minden élesítési kísérlet hiábavalónak bizonyult. A hamarosan előteremtett rendőrorvos már csak a bekövetkezett halált tudta konstatálni. A megrázó eset

A zsúfolt terrazon a lehető legnagyobb izgatottságot keltette. A vendégek felugráltak helyükről és a szerencsétlen ember körül csoportosultak. A nagy csoportból egyszerre kivált egy ur ember és fájdalmas hangon kiáltott fel:

— Szent Isten! a sógorom!

Erre egy egész társaság a halott körül csoportosult, Neuländer Kálmán rokonai, kik nem is sejtették, hogy ő egyedül kimintartózkodott. Miután a rendőr-orvos megállapította a szerencsétlenség körülményeit, elrendelte, hogy a holttestet a morgóba szállítsassák. Neuländer Kálmán, kinek családja ezidőszerezt valahol a vidéken nyaral, egy előkelő szabódynaszának feje. Üzlete, mely Budapesten, Berlinben és Bécsben bir telepekkel, egyike a legismertebbeknek. Masterségébe Belevitt művészi ízlést is, és ez tette Neuländer Kálmánt a magyar fashionabilis körök kedvelt szabójává. Halálának hírére bizonyára sok vevője sajnálattal fogja venni.

— Tűzvész. Lembergől táviratozzák: Skatiban tegnap délután tűz ütött ki, amely körülbelül háromszáz házat, köztük a posta, a kerületi főnökség és az adóhivatal épületét is elpusztította. Az összes iratokat és az adópénztárt azonban megmentették. A tűzvész körülbelül 1800 embert tett hajléktalanná.

— Az utolsó fővonalas. Lisieuxból jelentik: Ma temették el a hatóságok és nagy közönség részvételével a hét embert, akik vasárnap a vasúti szerencsétlenség alkalmával életüket veszítették. A koporsókra számos koszorút tettek.

— Egy törvényszéki bíró balesete. Nagy vezedelemben forgott tegnap este Oláh András, a budapesti törvényszék bírja. A váci-köruton egy villamos kocsin utazott, amikor a feljárást elzáró láncz kinyílt és Oláh a kocsiból kibukott. Szerencsésére nagyobb baja nem esett és apró bőrkárosításokkal menekülhetett.

— A tréfa vége. Ma délután a pécsi szőlőhegyben Hölzl Hugó találkozott Ripszám Teréz tízphétéves polgárlányával. Mikor Borbás Imre hegypásztor kunyhója előtt elhaladtak, benn a kunyhó asztalán Hölzl meglátott egy fegyvert, melyet a hegypásztor ma kobzott el egy vinczellértől. Hölzl magához vette a fegyvert és azt tréfából a leánynak irányozva, így szólt:

— Lelőlek!

A következő perczben Ripszám Teréz életlenül terült el a földön. A sörétek, melyekkel a fegyver töltve volt, összetépték a leány torkát, aki néhány percz múlva kiszenvedett. Hölzl a vizsgálóbíró letartóztatta.

— Sirbolt a Mura fenekén. Szombathelyről írja tudósítónk, hogy ott, ahol a Mura folyó Stájerit elhagyva érinti a magyar határt, a pásztorgyerek a sekélyes folyóban járás közben a folyó medrének kavicsrétege alatt téglából egy kezdetlegesen épített sirboltot találtak s abban egy férfi csontváza akadnak. A hamvak közt egy lábából készült olvasó és két laposfelületű aranylemezt találtak.

— Kazánrobbanás. Teplicz-Schönauból táviratozzák, hogy a „Rudolfshütte” hengerelt lempzgyár központi kazánházában ma délelőtt egy kazán felrobbant. Egy munkás életét veszítette, három pedig megsebesült. A hivatalos vizsgálatot azonnal megindították.

— Öngyilkosságok. Csapics Germán, Grabóc község görög-keleti pópája — mint pécsi tudósítónk táviratozza — tegnap éjjel eddig ismeretlen okból, föbelötte magát. — Miskolczi tudósítónk táviratozza: Konya Ferenc református főgimnáziumi tanár agyonlötte magát. Tettének oka nem ismeretes.

— Duhaj mészáros. Varga Lajos mészárossegéd, ha izgatott, rosszul használja a kését. Tegnap széváltásba keveredett Huszár András jegyekereskedővel. A veszekedésnek Huszár adta meg az árát, mert Varga összeszurkálta úgy, hogy korbázza kellett vinni. Vargát a rendőrség letartóztatta.

— A Wuff-cirkuszban holnap, csütörtökön, augusztus 18-án a felső nevenapja alkalmából különösen fényes rendkívüli díszelőadást fognak rendezni.

— A Dahomeyból való amazonok szünek teljék a Somossy deszkáit és miután otthonról érkezett segítséggel kiegészítették csapatjukat 33-ról 52 személyre, elszerződtek az állatkertbe, ahol most naponta több előadásban óriási közönség előtt mutatják be katonai gyakorlataikat és összes honi szokásaikat.

— Petőfi legjobb képe. Leírták, az ismerősei elmondogatták, hogy milyen volt a legnagyobb magyar költő szeme, orra, szája, sokan le is festették. Petőfi az igazi alakját még sem tudjuk elképzelni a körkén forgó százele képe után. Amint legjobb barátai leírták, leghűbb képeink összehasonlításából megfestette a híres lengyel művész: Styka az igazi Petőfi Sándort, híven, a minő az életben volt, arczán, egész alakján azzal a csodálatos tyrtacusi tűzzel. Ott látható a Bem-Petőfi körképén és napok óta minden hirdető helyen — a körkép plakátjain.

Naptrend.

Faptár: Csütörtök, augusztus 18. Római katolikus: Ilona. — Protestáns: Ilona. — Görög-ország: (augusztus 6.) Ur szine vál. — Zsidó: Ab 30. Rosch. Ch. — Nap két 4 óra 44 perczkor, nyugszik 6 óra 49 perczkor. — Hold két éjjel 6 óra 48 perczkor, nyugszik 6 óra 53 perczkor délután.

A közoktatásügyi miniszter nem fogad.
A belügyminiszter fogad déli 12 órakor.
A honvédelmi miniszter fogad déli 12 ó.
A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig.
Az iparművészeti múzeum, nyitva d. e.

9—1-g. Iparművészeti társulat kiállítása nyitva d. e.

9—1-g. Egyetem könyvtár nyitva 8—12-g.

Akadémiai könyvtár nyitva 3—8 óráig.

Muzeumi könyvtár nyitva 9—1 óráig.

Nemzeti múzeum természetrajzi tára nyitva d. e.

9—1 óráig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Rovargyűjtemény a nemzeti múzeumban nyitva 9—1-g.

Deák-mauzóleum a kerepesi-uti temetőben nyitva este 5 óráig.

Az új országház kapolnacsarnoka megtekinthető 10—1-g 50 krajczár belépő díj mellett.

A „Hódolő díszfelvonulás”, Eisenhut Ferenc óriási körképe látható Városliget, Andrassy-ut végén, látható reggel 9-től este 8 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermekjegy 30 krajczár.

Technologiai iparmúzeum nyitva 9—1-g.

Természettudományi gyűjtemények múzeuma nyitva 10—12-g. (Múzeum-körút 4.)

Országosképtár az Akadémiában nyitva 9 óráig délután 1 óráig.

A pápa betegsége.

(Távirati tudósítások.)

A szent atya állapotáról az utóbbi időben annyi mindenféle, egymással ellentmondó, részben aggasztó hírek voltak elterjedve. Ezért sok tekintetben érdekesek azok a nyilatkozatok, melyeket a pápa háziorvosa, dr. Lapponi tett a római katolikus egyház fejének állapotáról és amelyeket a következőkben ismertetünk:

A pápa orvosának nyilatkozata megrögzítő.

A pápának — ugymond — mint az utóbbi években nem egyszer, erős altesti fájdalmai voltak, talán egy léghuzam okozta hűlés következtében. Legerősebbek voltak a rohamok a múlt hét kezdetén, keddre virradó éjjel, elannyira, hogy fájdalmi egész nap meg nem szüntenek. De azok a purgativ szerek, miket Lapponi irt neki elő, ismét rendbe hoztak mindent, úgy hogy már kedd folyamán teljes javulás volt konstataálható. Az orvos azután még pár napi föltétlen nyugalmat rendelt, mert a rohamokat mindig bágyadság követte s ezt meg kellett szüntetni.

— De most a szent atya egészsége ismét teljesen helyreállt s a szervezete, mely malleleg mondvá, ritka erős, ismét egészséges. A jövőért természetesen senkisémm vállalhat felelősséget, de a hogy a dolgok most állnak, elmondhatjuk, hogy a szent atya még sok évig fog élni, ha csak új betegséget nem kap.

— Nevezetes, mondta továbbhat dr. Lapponi, hogy az aggasztó, a legfájdalmasabb rohamok alatt is mennyire megőrizte derült kedélyét és kitűnő humorát. Sőt egyszer azért kelt ki ágyából, hogy egy megkezdett latin költeményt befejezzon. Elképzelhető, mennyire megrémültem, mikor ezt hírtém jelentették; a pápa pedig csak nevett, mikor szemrehányásokat tettem neki... Most pedig ismét teljesen kötelességeinek él, jelentéseket hallgat meg, kihallgatásokat ad s megszokott sétáit végzi. Az újságokat is csak úgy olvassa, mint annak előtte. Még most is szemüveg nélkül olvas.

A szent atya állapotáról éjjel még a következő táviratokat kaptuk:

Berlin, augusztus 17.

A pápa állapota a „Berliner Zeitung” szerint sokkal jobb, mint ahogy azt a világsajtó jelentette. Teste gyöngö ugyan, de szelíme friss. A pápának önértetét mélyen sértették az állapotáról terjesztett hírek és most, úgy látszik, nem igen akar az orvosa tanácsára hallgatni. A legközelebbi vasárnapon, amikor nevenapja lesz, több száz zarándokot akar kihallgatáson fogadni.

Berlin, augusztus 17.

A „Berliner Tagblatt” szerint azok a hírek, amelyek a pápa lelkiállapotáról szólnak, egyszerűen izetlenek és tapintatlanok.

Róma, augusztus 17.

Habár a pápa állapotának rosszabbulásáról szóló híreket napról-napra czáfolják, mégis kiszivárog az a hír a Vatikánból, hogy erős agitáció folyik már ott az új pápaválasztás kérdésében. Ezeknek a híreknek ellenőrzését persze a konklave intézményének természete lehetetlenné teszi. Hír szerint már a hatalmak itteni képviselői speciális utasításokat is kaptak a pápaválasztás esetére. Ezek azonban valószínűleg csak formai utasítások és általában azonosak minden követnél.

Nagyapám még ifju volt...

E szentimentális, édesbus dal jut eszünkbe, amikor ma este azt telefonozzák nekünk Bécsből, hogy Zeller Károly, a „Madarász” szerzője meghalt.

Ezrek fülében zúg e dal, amelyet Adám madarász énekel lágy baritonjával a fejedelemszöny udvarában. A ezitera népies, bizalmas hangjai kísérik, a fejedelemszöny udvara pedig halkán utána zümmögi.

Évek óta nem lett dal és nem lett operette oly népszerű, mint a „Nagyapám még ifju volt” és a „Madarász”. Zeller, aki most ravatalon fekszik, a legerősebb tehetségek egyike volt az osztrák operette-zanében. Mielőtt feltűnt, Suppé „Boccaccio”-ja, Millöcker „Koldusdiák”-ja és Strauss „Czigánybáró”-ja voltak a lajtántuli operette utolsó nagy sikerei. Zeller „Csavargó”-ját (amely magyar színpadokon is előadásra került), továbbá „Joconde”-ját és „Nikol kapitány”-át még nem vették észre. Ekkor pillantotta meg a lámpafényt a „Madarász” és a kontinens operetteszínpadainak olyan szenzációja lett, hogy azóta sem támadt hasonló kasszadarab, kivéve harmadéve Londonban a „Gésák”-at Sydney Jonestól. Lefordították magyar, olasz, francia, angol, spanyol, görög és flamand nyelvre, az igazgatók rengeteg bevételt szereztek vele és valamennyi új színpadi csillag mint Postás Milka debütált először. Az „Adj Isten, valahányan vagytok” minden kiutornába bekerült és dudolták Stockholmtól Nápolyig.

Zellerben rendkívüli dallamerő rejlett, amellelt finom formai érzékkel dolgozott és par excellence színpadi ember volt. Keringője egészen eredeti; elűt a Lecocq és elűt a Strauss zenei frázisától. Művészi fiziognomiája sajátosabb volt, nézetünk szerint, akár a Suppénál (a „Fatimitza” és a „Boccaccio” daczára), akár a Millöckerénél. Ez utóbbinak a „Koldusdiák” és a „Szegény Jonathan” busás tantiemeget hozott, de mindkét operette korábbi művéhez, a „Boszorkányvár”-hoz képest zenei finomság és stíli tekintetében hanyatlást jelent.

Zeller nagy választékossággal irt. A „Madarász”-ban az az ensemble, amely kibontakozik e gyönyörű dalból: „Aki Tirolban csokrot ad”, szintugy a „Bányamester” töméntelen színporkázó ötlete a melódiában és a hangszerelemben (gondoljunk csak a végtelenül grációzus duette-keringőre a második felvonásban) a szigorú zenésznél is zavartalan élvezetet szerez. Azzal persze meg kell barátkoznunk, hogy zenéje tipikus osztrák zene volt, de mint ilyen csupa kedvesség és temperamentum.

Zeller sokat dolgozott és sokat fáradt. Az életben nagy emóciókon ment keresztül. Kijutott neki a dicsőség és a keserűség. Volt doktor juris, megfordult a törvényszéknél és végül a hivatalnoki hierarchiában egészen a kultuszminisz-

teri tanácsossáig emelkedett. Közben komponált és aratta művészi sikereit. Valamelyik nap aztán a hivatalos lap közölte, hogy udvari tanácsos is lett.

Szreccsecsillaga azonban hirtelen elhomályosult. Súlyos betegségbe esett és amíg jobban megmárgozta a lelkét: egy odíózus családi és örökségi pörbe keveredett: kapzsi, alantas lelkek vérgi üldözték és a bíróság hamis eskü miatt egy évi börtönrre ítélte. Csak betegsége miatt nem ülte le. Ezenfelül megfosztotta a bíróság minden címétől és méltóságától. Ennyi szenvedés végre is megtörte a gyöngéd, postalelkű embert és Zeller ma este Badenben kiszenvedett.

Ötvenhat évet élt és sok dicsőséget hozott az osztrák operette-zenére. Ha az osztrák zenei Parnasszus nem is volna ma olyan szegényes, amilyen tényleg, a „Madarász” szerzőjének halála ránézve súlyos veszteséget jelentene mindenkép.

Tragédia a hegyek közt.

Az utóbbi időkben bőven aratott a halál a hegyek közt. Alig múlt el nap, hogy ne kellett volna hirt adnunk egy-egy szerencsétlenről, aki életével fizetett vakmerő sportjáért.

A hegyek halottjainak hosszú sorában a legtragikusabb alak Kässhofer János, a bécsi iparmuseum hivatalnok, aki tegnap délben két óraker a Traunsteinről lezuhant és szörnyet halt.

Kässhofer a múlt évben, augusztus 15-én násült meg. Házasságának első évi fordulóján kétheti szabadságot kért, hogy szép és fiatal feleségével kirepüljön kissé a városból szabadabb világba, hogy zavartalanul élvezhesse egyesztendei boldog házasságának reminiscenciáit. A fiatal pár augusztus elején indult el Bécsből és hosszabb körutazás után 14-én ért Gmundenbe. Egy előkelő szállóban, közvetlen a Traunstein lábánál béreltek lakást s az egész estét igen vidáman töltötték. A férjet, rendelkezéséhez képest, kora hajnalban fölkellették. Három óraker már utra készen állott. Elbucszott a feleségtől és utnak indult. A felesége utána nézett az ablakon s a világosodó hajnalban messziről odalátszott hozzá férjének zsebkendőlobogtatása.

— Vizsgálásra! kiáltották egymásnak több-azár. Ha tudták volna, hogy ezen a világon többé nem látják egymást viszont! . . .

Kässhofer nem akart nagyobb parthiet csinálni, déli tizenkét órára már találkozott adott feleségének egy vendéglőben. Kässhoferné férje eltávoztása után lefeküdt és csak későn halt föl. A dél-előtti órák gyorsan peregtek le, és pont tizenkét óraker már a megjelölt vendéglőben várta a férjét. Várta, várta, de csak nem jött. Kezdetben neheztelt rá pontatlanságáért, aztán rossz sejtelem szállta meg szívét; félt, aggódott, hogy valami szerencsétlenség érhetta a férjét, de mégsem szólt senkinek, mert irított még attól a gondolattól is. Este kilencz óráig várt így halálos aggodalomban. Tovább már nem bírta ki. Szorongó szívvel ment a rendőrségre, hogy bejelentse az esetet. Nyomban kiküldöttek rendőröket és zsandárokat, akik két irányban is keresték az eltűntet.

Hiába. Az éjszaka fényes volt, tündériszen szép; messze vidékeket lehetett belátni egy-egy csucsról, az eltűnt férjnek azonban nem akadtak nyomára. Azt megtudták, hogy a csucra fölért, mert a vendégkönyvben benn állott a neve; bizonyos tehát, hogy leszálláskor érte utól a halál. A kiküldöttek ezzel a hírrel visszamentek Gmundenbe.

Alig hogy a szerencsétlenség híre elterjedt a városban, nyomban fölkerelkedett a „Gmunden” turista-klub több tagja, hogy Kässhofert élve vagy halva megkeressék. Nem kellett sokáig keresniök. Nehány óra alatt ráakadtak. Fejjel lefelé feküdt egy mély szakadékban. Egy turista kötéllel leereszkedett és fölhozta a holttestet, melynek feje borzasztó módon össze volt ütve.

Zsebeiből kiszedte mindent, hogy agnoszkálhassák, aztán betakarták az arcját és visszamentek Gmundenbe, mivel rögtöni temetésre gondolni sem lehetett.

A fiatal asszony elájult, mikor a szörnyű csapás híret meghallotta. Alig tudták eszméltre téríteni és azután is csak sirt, egyre csak sirt . . . Egészen meg volt törve. Értesítették aztán a rokonságot is; az asszony anyja nyomban Gmundenbe utazott leányának vigasztalására. Kässhofer öreg anyját csak kíméletesen értesítették a gyászos esetről. A szegény asszony, akinek az utóbbi években több nagy gyermeke halt meg, majd megörült, mikor utolsó fiának halálhíret vette.

— Miért nem mondtatok meg mindjárt mindent, hogy megrepedt volna a szívem! kiabált a szerencsétlen öreg.

Tegnap délelőtt hozták be a holttestet Gmundenbe, ahol örök nyugalomra helyezik. Kässhoferné és Kässhofer anyja iránt igen nagy a részvét. A két asszony vigasztalhatatlan. Attól tartanak, hogy a fiatal asszony beleőrül nagy fájdalmába.

A ferenczrendiek Erdélyben.

A magyar Ferenczrend reformját az erdélyi barátok egy részének akciója vitte keresztül. Ha azok nem okvetellenkednek, úgy Magyarországra nézve teljes dispencziációt adott volna Róma. Ez ma már több, mint bizonyos.

Erdélyben azonban 1889. óta állandóan öt zárda tagjai követelték a reformot. Külön főnök kormányozta őket és ennek fenhatósága alatt külön provinciát is képeztek a rendben.

Már 1884-ben elő volt készítve az út, hogy Erdélyen keresztül jöjjen be hazánkba a ferenczrend reformja.

Mikor 1884-ben Bernardinus a Portu Romano generális Magyarországból, Erdélyen át, Galicián keresztül Rómába ment vissza, akkor az „Acta Minorum” című római folyóirat úgy tün-tette fel az erdélyi barátokat, mint a magyar ferenczrend példányképét. Ekkor ott a rendfőnök, P. László Polikárp, az újítást 1889. óta követelő fejé és Róma által most rendeletileg kinevezett generális commissarius volt. Helyét 1889-ben P. Simon Jenő okleveles hittanár, több lovagrend vitésze és fogarasi lelkész vette át.

P. Simon Jenő universalis képzettségű ember, akit ő felsége a magyar király is két lovagrend keresztjével tüntetett ki. Ő soha sem helyeselte a rend reformját, de azt még sem akadályozhatta meg, mert a recolletusok öt zárdája végtelenül kedves valami volt Róma előtt. Ezek főnöke tehát közvetlenül levelezhetett Rómával.

Mikor a múlt őszön elcsapták Rómában Pármái Alajos generális, mert nem vállalta el a reformok keresztülvitelét és kineveztek helyébe Lauer Alajost, a reformok keresztülvitelét elvállaló alkantarisista barátot, akkor az eddigi recolletusok új sora előtt állottak: övék volt a jövő.

Növendékeket ugyanis évek óta már csakis ők vehettek fel és ők nevelhettek, tehát a rendet kilencz év óta csakis az ő szellemük népesíthette be.

És kilencz év óta annyira szaporodott számuk, hogy ma már az erdélyi tizenhat zárda közül hetet ők népesíthetnek be. És így Erdélyben Vajda-Hunyadon, Kolozsváron, Székely-Udvarhelyen, Marosvásárhelyen, Mikházán, Kézdi-Kerteleken és Megyeren már a reformokat elfogadó barátok tartják elfoglalva a ferenczrendi zárdákat.

S ez elég jogczim volt Rómában arra, hogy a magyar barátok reformját Erdélyben kezdjék meg, ami sikerült is.

A rend római követe Erdélyből intézte szózatát a magyar sajtóhoz és ott nyilatkozott meg először a rend reformjára nézve. Az erdélyországi rendfőnök, P. Simon Jenő volt az, akit először csapott el állásából Róma, mert ez a tudományos ember elsőnek merészelt nyilvánosan állást foglalni a reformok ellen. És Erdélyország volt az, ahol először neveztek ki rendeletileg az új generális commissariusnak és először mentették fel állásától a régi, törvényesen megválasztott rendfőnököt, P. Simon Jenőt.

Ott most a rendfőnök, az újítást követők főnöke: P. László Polikárp lett. Kormánytanácsosai

pedig Imre Márk kolozsvári, Dávid Antal székelyudvarhelyi, Csiszér Elek mikházi és Károly Oud marosvásárhelyi házfőnökök, mind az újítás hívei lettek. De nem választás, hanem római kinevezés útján, mert arról bizonyos volt Róma, hogy ha rendes választást enged meg, akkor egészen más-üllyen lesz Erdélyben is a szerzet rendi kormánytanácsa.

És Erdélyben a régi rend híveink bukását gróf Majláth Gusztáv püspök sietette. Ő ugyanis feltétlen híve minden végsőségeknek, feltétlen híva tehát a fapapucsos, vörös csuklyás és borotválfejű barátoknak is; mert a reformok nem őt érintik. Rómában ugyanis ő biztosította az újítást elfogadók jövőjét Erdélyre nézve.

És szavát be is váltotta. Kilencz rendtag lépett ott ki törvényesen a rendből, mindmegannyi okleveles, tehát az egyházban nagyon is használható ember és ezek közül ő egynek sem adott alkalmazást. Miért? Mert nem akarta elnézni, hogy a szegény szerzetesek továbbra is ne csak az egyházat, de a hazát is szolgálják.

A kilépő kilencz rendtag a következő: Gyergyai Dezső főgimnáziumi okleveles tanár, Bartalis Szerafin házfőnök, Kiss Alfonz házfőnök, Lázár Mór házfőnök, Bartha Solán, Bálinth Ágoston, Kassai Hugolin, B. Ferenczi Vendel, Ferenczi Károly, Simonffy Gentilis okleveles tanítók. Valamennyi tehát mind használható ember és ezek most, mint nem papok kénytelenek élni, mert az erdélyi püspök nem engedi meg papként működni szülőföldjükön őket.

Más provinciákban van annyi jóindulat a szerzet előjáróiban, hogy nem úzik ki a Rómából saecularisationalis okmányt nyerő rendtagokat a zárdákból, de Erdélyben, Majláth püspöksége alatt hiszen ez sincs meg. Ott szív nélkül dolgoznak, mert hiszen meg akarják bosszulni azokat, akik nem oly vad ultramontánok, mint a római szellemért rajongó erdélyi püspök.

Ma huszonkét növendéke van ugyan az erdélyi Ferenczrendnek, de három zárdája teljesen üres és Majláth püspök még sincs annyi jó indulattal a kilencz kilépő rendtag iránt, hogy ezeket ideiglenesen legalább e három helyen kaplánokként, vagy kisegítő lelkészekként alkalmazta volna; mert hiszen ő szigorú akar lenni és a kegyetlenkedésben is hiszi követelni az irgalmas Jezust.

A rend római generálisának tegnapig volt megengedve, hogy elbocsáthasson a rendből mindenkit, aki csak kéri az elbocsátást és ezzel a ferenczrend tömeges kilépése megvan gátolva. De ki áll jól róla, hogy nem követik a kilépőket ujak, római engedély nélkül is.

A fekete ruhás barátok sorsa a kihalás Erdélyben is. A magyar sajtó rokonszenve végtelenül jól esett nekik és azt jegyzik meg rá, hogy ez az egyedüli faktor, amely díszes temetést rendez a régi magyar ferenczrendnek.

Tudomásunk van róla, hogy oly mozgalom van keletkezésben, amely a régi rendszer hívei számára dispencziációkat akar kieszközölni Rómából és vagy a minoritákkal egyesülnek, vagy pedig mint egy új szerzet, külön renddé alakulnak.

Az erre indított akció azonban ma még nagyon bizalmas jellegű, mert attól félnek a vezetők, hogy tervüket meghírsítják.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Blaha Lujza Kassán. Blaha Lujza holnap Kassára érkezik, ahol Leszkay András társulatánál fog négy estén vendégszerepelni. A „Gyimesi vadvirág”-ban, „Talmi hercegnő”-ben, „Tót leány”-ban és a „Piros bugyellária”-ban lép fel. A kassai Kazinczy-kör hírlapírói szakosztálya ünnepségeket rendez a művésznő tiszteletére.

* Népszínház. A népszínház műsora Kéry Klára és Hegyi Aranka gyengélkedése miatt megváltozott. Holnap a „Nebántsvirág” körül színe a főszerepben V. Margó Csölibával, holnapután pénteken, „A kuktakissasszony”, szent István napján Kéry Klára és Hegyi Aranka először lépnek föl nyári szünetük után Andran operettjében „A babá”-ban. Vasárnap este „A varázsgyűrű” kerék

zinnre Káryval, Hegyival és Nádával. A két napra hirdett "Pelekesi nótárius" és "1848. Hadak útja" megmaradnak a műsoron.

* A nemzeti múzeum új képei. A nemzeti múzeum képtára, amelyet a szépművészeti múzeummal fognak egyesíteni, újabb hat képpel szaporodott. Az új festmények között egy magyar mű is van: Olgvai Ferencz "Utolsó ózi nap" című genreje, melyet a képművészeti társulat szolgáltatott be évi járuléka fejében. A képtár belépő díjaiból vásárolták meg Mucha Alfons "Monte-Carlo" című akvarelljét. A múzeum igazgatóságának rendelkezésére bocsátott 5000 forint évi államdíjból pedig a következő négy képet vették meg: Van der Vaay Nikolas "Amsterdami árva", Hoecker Pál "Naplemente", Conring Ágost "A hánya-veti" és Moreno Carbonero José "Atkélés a Quadalquiviren" című műveit.

* A kikapós patikárius. Gaudillotnak e mulatságos bohózatával nyílt meg ma este a Magyar Színház új szezonja. A szereplők frissen, jókedvvel játszottak, a közönség pedig sokat nevetett és tapsolt.

FŐVÁROS.

(A vámvonalak kihelyezése.) A belügyminiszter ma érkezett leiratában tudatja a székes főváros hatóságával, hogy a fogyasztási adó- és vámvonalak kijelölésének végleges megállapítása s az ezzel kapcsolatos intézkedések tárgyában hozott határozatot a pénzügyminiszterrel egyetértéssel jóváhagyja. A határozat 6. pontjában foglalt kikötésre nézve azonban, hogy az építkezéseket és beruházásokat a főváros csak abban az esetben fogja finanszírozni, ha a pénzügyminiszter a szükséges számú pénzügyi személyzetet abban a mértékben engedélyezi, amint az a vegyes-bizottság jelentésében érintve van; a pénzügyminiszter kijelentette a belügyminiszterhez intézett átiratában, hogy ilyen előzetes kötelezettséget el nem vállal; sőt megengedhetőnek sem tartja, hogy közgyűlési határozattal a kincstár olyan intézkedésekre köteleztessék, amelyek elbírálása egyedül a pénzügyi kormány feladatához tartozik. Megnyugtatóan azonban kijelenti a pénzügyminiszter, hogy abban az esetben, ha a vámvonalakat a vegyes bizottság megállapításán túl kijelölésnek a főváros az ezzel kapcsolatos kiadásokat és különösen az építkezéseket a sajátjából fedezi, a vámvonalakat kellőleg brizetelni fogja ugyan, de főtartja a rendelkezést az iránt, hogy a pénzügyi személyzetet olyan számban alkalmazza, amennyit a szolgálat s a jövedék ellenőrzése megkíván. Kijelenti a pénzügyminiszter, hogy az építési költségek fedezését, valamint a város részéről építendő épületek után való bérfizetést el nem vállalja; mert a hibelyezéssel járó ellenőrzés és szolgálat költségei a pénzügyi kormányzat tárczáját ugys 86.000 forint többlettel terhelik s így ez, mert évről-évre előfordul, sokkal inkább terheli a kincstárt, mint a fővárost, amely utóbbi csak egy ízben fektet be 480.000 forint töké. Ennélfogva megvárja a miniszter, hogy a szükséges épületeket a főváros adja, mert különben nem engedélyezheti a vámvonalaknak az 1899. évi január 1-ig leendő kihelyezését, annál kevésbbé, mert ezt a kincstár érdekei a jelenlegi viszonyok közt, sürgősen amag sem követelik.

(Új építkezések.) A magánépítési bizottság legújabbán a következő építő-engedélyek kiadását javasolta:

Stern Károlynak, VII. kerület kerepesi-ut 4444. helyrajzi számú négyemeletes házra, — Kerpel Sárának, II. kerület Zsigmond-utca 3491. helyrajzi számú háromemeletes házra, — özvegy Lebanovics Istvánnak, I. kerület névtelen-utca 13809. helyrajzi számú háromemeletes házra, — Holzspach A. fiaának, II. kerület Margit-közpárt 4069. helyrajzi számú háromemeletes házra, — Löbl Dávidnak, VI. kerület nagysző-utca 3760. helyrajzi számú háromemeletes házra, — Berkes Kálmánnak, VIII. kerület kis-stáció-utca 6781. helyrajzi számú háromemeletes házra, — a "Köszönbánya-társulat Pesten" cégnek, X. kerület külső jászberényi-ut 7728. helyrajzi számú két munkásházra, — Csiszér Györgynek, I. kerület Basarét 6120. helyrajzi számú egyemeletes nyaralóra, — Zlinszky Bélának, I. kerület Kurucz-utca

duló 7785. helyrajzi számú nyaralóra, — Benke Sándornak, X. kerület névtelen-utca 7999. helyrajzi számú földszintes házra.

(Szállítás a közbiztonság részére.) A székes fővárosi közbiztonság és marhavasár állományának ellátására egy éven át szükséges kukoriczadara, korpa és szecska szállítására a székes főváros tanácsa értesítést hirdet. Az árlejtést augusztus 30-ikán délelőtt tíz órakor fogják megtartani, a IV. kerület, borz-utca 7. szám I. emeletén levő VIII. ügyosztályban, írásbeli ajánlat útján.

(A vásárcsarnokból.) A budapesti vásárcsarnok igazgatóságának jelentése szerint a dunaparti időszakon a paradicsom kilója 3—4 krajczár, egy putonynyal, körülbelül 9 kilogramm tartalommal, 30 krajczár. Görögdiunyo nagy mennyiségben érkezett.

(Börtönök vizsgálata.) Ma délelőtt a börtönvizsgáló bizottság tagjaival együtt Halmas János polgármester is, a székesfőváros területén levő börtönök megvizsgálására indult.

VIDÉK.

(A F. M. K. E. értekezlete.) A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület augusztus 25-ikére a képviselőháza összehívott értekezlete elmarad és csak szeptember 7-ikén fogják Pöstyénben megtartani az egyesületi közgyűlést megelőzőleg. A tisztújító közgyűlést, amely iránt már most is nagy az érdeklődés, szeptember 8-án tartják meg Pöstyénben.

Egyházkerületi közgyűlés.

(Távirati tudósítás.)

A dunántúli evangélikus egyházkerület ma kezdette meg Sopronban ez évi rendes közgyűlését. A gyűlést jelentősége tette az elnöklő püspök: Gyurácz Ferencnek megnyitóbeszéde, amelyben beszámolt a kerület egyházi életéről. Figyelemreméltó beszédének az a része, melyben a soproni evangélikus theologiai intézetnek hanyatlásáról szólt, mert megfogynak azok, kik a lelkesítő pálya magasabb hívatását nem tekintik többé ideális életcélnak.

A közgyűlés lefolyásáról a következőket jelenté tudósítónk:

A közgyűlést megelőzőleg tegnap délután öt órakor előértekezlet volt. A közgyűlés ma reggel istenültisztelettel vette kezdetét, mely után a közgyűlés tagjai a főiskolai diszterembe vonultak, hol mindenekelőtt a miniszteri leiratokat és más hatóságoktól érkezett átiratokat tárgyalták.

Azután Gyurácz Ferenc püspök terjesztette a gyűlés elé jelentését, melyben tüzetesen tárgyalja a dunántúli ágostai hitvallású evangélikus egyházkerület beléletében egy esztendő leforgása alatti történeti változások eseményeket. Jelentéséből közzöljük a következő részeket.

Örömmel hozza a püspök a közgyűlés tudomására, hogy a soproni tanintézet teljes buzgalommal végzi feladatát s ugy a gimnázium, mint a képezde osztályai megteltek növendékekkel. Csak a theologiai tanintézet hallgatóinak száma fogyott ebben a tanévben is. Ennek egyik oka, az uralkodó materiális világnézet, mely csak a hozomra, az anyagi előnyökre irányozza a figyelmet. E nézet azonban változni fog; az idealizmus bizonynyal ismét elfoglalja méltó helyét az erkölcsi világban, amidőn maga a cél nagysága vonz, éled a lelkesedés, mely a magasabb ügy önzetlen szolgálatában találja igaz örömet. Ismer egyháznk története már oly korszakot is, melyben a lelkesítő állás nemcsak külső előnyöket nem biztosított, hanem nélkülözést, szenvedést ígért s az evangélium mégis megtalálta apostolait.

Kell, hogy a lelkesítő állás fontosságát méltányolja a társadalom is. Idevonatközzöljük örömmel jelenti, hogy dr. Haubner Rezső egy alapítvány jellegével bíró levelet küldött hozzá, melyben a társadalom emlékére, ki egykor a kerületnek püspöke volt, a soproni theologia javára ötvenezer forint, alapítványt tett s hogy addig is, míg halála bekövetkeztével ez az összeg folyósítva lesz; évenként kétezer forintot bocsát a theologia rendelkezésére.

A múlt év folyamán a tanítóhiány is nagyon érzékelhető volt az egyházkerületben, úgy, hogy számos harmincöt éves képezde növendékkel kellett kiképző-tanítókul kibocsátani. Ezt az eljárást azonban már csak az ifjak kiképzésére érdekében is köthetőzni kell. Felhívja a figyelmet a tanítóokra, sőt a 22342—597. számú miniszteri rendelet értelmében óroda vezetésére képesített óvodákra is, kiknek alkalmazása falusi egyházközségek iskoláiban azzal az előnnyel jár, hogy a leányövéndékeknek a női kézimunkában is oktatást adhatnak. Készel kapcsolatban jelenti, hogy alapos a rendszár,

miután a községi egyházközség építési célokra ötvenezer forintot ajánlott fel, hogy a kerület nőnevelő intézete az 1899-ik év végére teljesen fel fog épülni.

A kerület tanítói közül államsegélyvel 92 tanító fizetését egészítették ki 300, illetőleg 400 forintra. A kiegészítés czimen összesen évi 9540 forint van folyósítva.

Az 1897-dik évi egyetemes közgyűlés által a zsinati törvény alapján szabályrendeletileg szervezett egyetemes nyugdíj-intézet január elsején életbe lépett. Ennek a nyugdíj-intézetnek a megalapítása egy régen érzett hiányt szüntetett meg. Igaz, nagyon szerény 400 forint a nyugdíj, mit az intézet 10 tagsági év betöltése után munkaképtelenné vált tagjainak s az ellátási 200 forint, mit az özvegynek nyújthat, de tekintetbe véve, hogy más forrásokból is nyerhetnek némi segélyt, a nyugdíj-intézet felállításával mégis kevesebbet fog a munkaképtelen lelkészek és az eddig minden segély nélkül hátramaradt özvegyek és gyermekek nyomora.

A vallás-erkölcsi viszonyok a gyülekezetekben általában kielégítőek. Ahol a nazarénizmus már előbb fellépett, hivel ott az egyházpolitikai törvények életbelépése után az egyházból kitérték, azonban e secta terjeszkedési ereje már hanyatlott s az egyház tagjai közül csak ritka esetben bír hódítani. A németnyelvű gyülekezetek iskoláiban a magyar nyelv oktatása elismerésre méltó eredményt mutat.

Az egyházközségek varroni állapota az 1897. év végén a következő volt: Ö szes bevétel: 691.047 forint 96 krajczár. Kiadás 683.746 forint 93 kr. Az alapítókék összege: 446.103 forint 35 krajczár. A határozott célú alapítványok összege: 1.093.814 forint 57 krajczár. Az egyházközségek adóssága: 445.218 forint 47 krajczár.

A püspök ezután jelentésében sorfa veszi mind a tíz egyházmegyét s azoknak minden egyházközségéről rendre teszi meg jelentését, kimutatván mindenikben a vallás-erkölcsi és anyagi előhaladást. Megnevezi helyonkint és személyenként azokat az egyéneket, kik egyházi célokra többkevesebb kegyadományt vagy alapítványt tettek.

A gyűlés további során a folyó ügyek hosszu sorozatát intézte el.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **Pettkó Ugya.** A királyi tábla ma délelőtt befejezte Pettkó László sikkasztási büntügyének tárgyalását s meghozta az ítéletet. A királyi tábla annak ellenére, hogy Pettkót az ellene emelt sok okirathamisítási vád közül négy vád alól fölmentette, a többiben bűnösnek mondta ki s büntetését négy évről hat évi fegyházra és nyolcz évi hivatalvesztésre emelte.

— **Gyógyíthatatlan elmebeteg.** Élénk emlékezetben van még Mádér Ferencz esete, aki a múlt évben — mert egy le nem fizetett bírság miatt a tolonczházba csukták, — hosszából Bota Ferencz rendőrellenőrt orozva meglötte. Bota azóta meggyógyult, Mádert azonban az ügyesség gyilkosság kísérletével vádolta. Előbb azonban ormeállapotát orvosilag megvizsgáltatták s az orvosszakértők konstatálták, hogy Mádér gyógyíthatatlan elmebeteg. A királyi törvényszék Ruttkay István bíró referálása mellett ma foglalkozott a dologgal s az orvosszakértők véleménye alapján az eljárást megszüntette.

— **Becsapott zarándokok.** Néhány hónap előtt történt, hogy Nagy-Kanizsa vidékéről egy kis csapat katolikus hívő Lourdes-ba akart zarándokolni. A társaság lelki vezetője Horváth Honor ferenczrendi szerzetes volt és ellátását Nyitrai Gyula képviselőházi tisztviselő és Beszedics Iván volt vasúti hivatalnok vállalták magukra. A tizenhét zarándoktól fejenkint bizonyos összeget vettek át, amiből az utiköltséget és ellátást kellett volna fedezniük Lourdesig. A vállalkozók azonban már Rómában csődöt mondtak, kijelentvén, hogy vagy abbamarad a zarándokut, vagy pedig friss pénz kell adniok. Persze a zarándokok méltatlankodtak s mert nem voltak hajlandók rögtön a zsebeikbe nyulni, Nyitrai és Beszedics ott Rómában faképnél hagyták a társaságot. A zarándokok, élőkön Horváth szerzetes-atyával folytatták útjukat, de aztán Genuában jelentkeztek az osztrák-magyar konzulátusnál, följelentvén Nyitrait és társát sikkasztás miatt. A panasza megjött a budapesti törvényszékhez s itt azóta kihallgatták a két urat. Mindegyikök a másikkra tolja most a felelősséget s Nyitrai azzal védekezik, hogy ő teljesen kiadta a kezelésére bizott 2111 forintot s ha mégis lenne hiány, az Besze-

dicsnek a kezén tűnt el. A vizsgálóbíró elé terjesztett számadására kihallgatták Horváth Honort is, aki abból 796 forintnyi kiadást mindenestre valótlannak nyilvánított s kijelentette, hogy továbbra is ragaszkodik a terhelték megbüntetéséhez. A királyi ügyészség legközelebbi terjesztési indítványát a törvényszék elé.

Lázító apostolok.

A múlt esztendőben nyakra-főre rendezték a szocialisták főkolompósa a fővárosban és a vidéken a nagygyűléseket, egyrészt, hogy szervezkedjenek, másrészt, hogy a köznépet megnyerjék a szocializmus tanainak.

A múlt esztendőben május 27-én Nagy-Kátán a Kossuth-téren gyűléseztek. A nagygyűlésre tervezett gyűlésen megjelent a budapesti szocialisták két vezetője, Pfeifer Sándor és Pollák Béla is. Az illusztris vendégeket Vonnák Illés, nagykatái földmives, aki lopás büntetése miatt két és fél esztendőt töltött fegyházban, fogadta és mutatja be a káta Kossuth-téren összegyűlt köznépnek.

Ez alkalommal beszédet mondott, melyre Pfeifer Sándor válaszolt. Olyanok voltak a beszédek, hogy mind a ketten a büntető törvénykönyv 173. §-ába ütköző lázítás vátségével vádolva a pestvidéki törvényszék sorompói elé kerültek.

Az inkriminált beszéd így hangzik:

Mire való a törvény, a katonaság? Mire való a szegényeknek az adófizetés? Ily törvények nem kellene. A községi jegyzők, ügyvédek és a bíróságok akként járnak el, hogy megállapodnak a költségekre, s így fosztogatják a népet. A katonaság nem a szegény nép védelmére, hanem a nagyurak és bankok védelmére van.

Ma tartott ez ügyben régtárgyalást Verebélyi Ignác elnöklése alatt a pestvidéki törvényszék. Szavazó bírák: Novotny Károly és Kállay Béla. Jegyző: dr. Irovitz Károly. Pfeifer védőjeül dr. Pollacsek Sándor, Vonnák Illés védőjeül dr. Vázsonyi Vilmos jelent meg. A vádat dr. Nagy Géza képviselte.

Pfeifer szabadlábban jelent meg. Vonnák Illést, aki ellen most is lopás büntetése miatt folyik a vizsgálat, a fogházból vezették elő.

Az elnök elsőnek Vonnák Illést hallgatta ki. Nagykatái születésű, 29 éves, földmives, ír, olvas.

Volt-e büntetve?

Igen. Itt a törvényszéknel lopás miatt harmadfélévi fegyházzal, a nagykatái járásbírószékénél két ízben.

Mi volt célja a népgyűlésnek?

Egy munkásegylet alakítása.

Hát miért nem beszélt erről a megnyitójában?

Én csak ennyit mondtam: Tisztelt népgyűlés! Mi tudjuk, hogy tisztelni kell a törvényt. Tisztaljuk is, ezért hát nem kell félnünk a csendőrszuronyoktól!

No és tovább?

Többet nem szónokoltam egy szóval se. Tudatlan ember vagyok, nincs tanultságom a beszédre.

De mi szüksége volt mindjárt csendőrszuronyokról beszélni?

A csendőr, az hatalom. A hatalom elnyomja a köznépet, a hatalom pedig a szurony!

Jó, jó. Csak ne okoskodjon!

Hát szabad olyanokat mondani, mint a milyennekkel maga vádolva van?

Azt nem szabad. És én nem is mondtam.

Novotny Károly bíró: Hány inkolát vágzott maga?

Egyet.

Ki hitta Pfeifert a gyűlésre?

Többet összebeszélünk s levelet írtunk hozzá.

Dr. Nagy Géza királyi alügyész: Van-e vagyona?

Házam és szállóm van. Megér vagy hat-száz forintot, de százötven forint adósság van rajta.

Miből szerezte e vagyont?

Takarékpénztárból vettem föl, aztán a feleségem is hozott négy-százötven forint hozományt.

Ismerte Pfeifert és Pollákot?

Igen, nagyon jól.

Tudták ők, hogy maga rovott multu?

Nem, erről nem szóltam nekik.

Dr. Pollacsek Sándor védő: Tartott maga valaha beszédet?

Soha életemben.

Tud maga folyékonyan beszélni?

Dehogy tudok, csak akadozva.

Dr. Vázsonyi Vilmos: Miért csukták el a csendőrök a népet?

— A csendőrök azt tehetik a néppel, amit akarnak!

Pfeifer Sándor, aki háromnapos salvus conductussal jött a fővárosba, Szombathely de-
tektívönök kíséretében jelent meg a tárgyaláson.

Hogy hívják?

Pfeifer Sándor, Samu.

Melyik most már az igaz?

Mind a kettő!

Volt-e büntetve?

Izgatás miatt négy havi államfogházzal, 29 éves, izraelita vallású, nős, magát hirlapírónak mondja.

Hogyan jutott Nagy-Kátára a népgyűlésre?

A gyűlés szónokot kért a pártvezetőségtől, amely engemet küldött le az elvtársak közé.

Nem kutatta a pártvezetőség Vonnák multját, vagy mindegy az neki, hogy kivel lép összeköttetésbe?

Nem mindegy, de nem lehet eléggé vigyázni. Vonnákot különben már kizárták a pártból.

Mit beszélt Vonnák a nagygyűlésen?

Megnyitotta a gyűlést, üdvözölte a megjelenteket, aztán fölkiért, hogy mondjam el beszédemet.

Egyebet nem mondott? Csendőrszuronyokról nem beszélt?

Erről szó sem volt.

Hiszen az előbb ő maga bevallotta!

Én ugy emlékszem, hogy erről nem volt szó.

Azzal van vádolva ön is, hogy az állampolitikai intézmények ellen izgatott, bujtozgatott. Igaz ez?

Ezt a vádat határozottan tagadom.

De azt csak elismeri, hogy beszédét a főszolgabíró többször félbeszakította?

Igen, még pedig igen sajtóságos módon.

Hogyan?

Direktívákat akart adni, hogyan és mit beszéljek. A szót is megvonta tőlem, még pedig úgy, hogy ráparancsolt a csendőrökre, hogy vegyenek le az asztalról. Ezek le is vettek aztán.

Miért vonta meg a főszolgabíró ur öntől a szót?

Mert az ügyvédi kényszerrel beszéltem.

Mondotta, hogy mire való a katonaság?

Nem. Csak általában beszéltem a militarizmus ellen.

Ezután megkezdte a bíróság a tanúk kihallgatását. Ifjabb Sárközy Pál főszolgabíró vallja, hogy ugy Vonnák mint Pfeifer mondták az inkriminált beszédet.

Dr. Vázsonyi: Méltóztatott jegyzetet csinálni a beszédekből?

Nem méltóztatott! Emlékszem én jegyzet nélkül jól, hogy mit beszéltek.

Talán még sem jól emlékszik?

Én letettem az esküt arra, amit vallok, ne tessék hát inszinuálni!

A vádlottak a szembesítés után is tagadják az inkriminált kifejezéseket.

Margineán János csendőrmester ugyanígy vall. Dr. Vázsonyi: Hát maga készítette e jegyzetet?

Minek? Nem vagyok én ujságíró!

Csak ezt akartam tudni! (Derűtlenség.)

Maga foglalt le leveleket Vonnáktól?

Igenis.

Miért tette ezt?

Mert a törvényben van?

Igen, ugy látszik, Nagy-Kátán törvényben van.

Mit szól ehhez a tisztelt királyi ügyész ur? (Dr. Nagy Géza alügyészhez.)

Most semmit, ha kell, majd beszélek.

A tanu kissé töredezeve beszéli a magyar nyelvet, miért is Pollacsek védő minduntalan megjegyzi:

Nem tud magyarul! Tolmácsot kérünk!

Dehogy nem! válaszol szelíden az elnök, csak nem kell akadékoskodni.

Pollák Béla szintén ott volt a gyűlésen, még szónokolt is, de a vádbeli cselekményről nem tud semmit.

Lengyel Sándor napszamos ott volt a gyűlésen, de oly messze állott, hogy semmit sem hallott. Kármán Pál, Borsik Menyhért, Molnár Pál és Farkas István mind olyan messze állottak, hogy semmire sem emlékeznek, ki mit mondott.

A kihallgatott tanúk meghiteltetése után dr. Nagy Géza királyi ügyész indítványozta, hogy Vonnák Illés bűnpöréit, aki lázítással és lopással van vádolva, egyesítsék Pfeifer lázítási bűnpörével s most egyhuzamban tárgyalják le mindet. A védők ezt ellenezték s a tárgyalás elhalasztását kérték a rimaszombati szolgabíró kihallgatása, továbbá a nagy-katái szolgabírónak a vármegyei alispánhoz küldött jelentésének beszerzése miatt. A bíróság a védők indítványa értelmében határozott s a tárgyalást elhalasztotta.

SPORT.

— Doria galoppja. Péchy Andor Szent István-díj favoritja, Doria, ma reggel Vigécz társaságában ezerkétszáz méterre galoppozott, holnap pedig a verseny távolságára fogják kipróbálni.

Budapesti lóversenyek.

(Harmadik nap.)

A holnapi nap főeseménye a hatezer koronás budai díj, melynek mértérföldes távolságán Gohér, Gonosz, Morny, Eccles Cross, Wagner, Hebe, Zászlós, Gaspilleur és Duna fognak egymással megküzdeni. Az említett lovak közül két ló mutatott egy kis formát. Duna, mely a dunai-díjban Shannont győzte le és Eccles Cross, mely tavasszal a főtáhandicapban erős küzdelem után második volt az 5 és fél kilogrammal kevesebbet vitt Forgószél mögött, de maga mögött hagyta Primulát, Dunát, Vélellent és Zote-t.

E futam alapján Eccles Cross jobb mint Duna. Kérdés már most, hogy a Wahrmann ló azóta nem javult e sokat, mert legutóbbi kottlingbrunni és budapesti futásai kiváló formára vallottak. A másik azóta nem futott s az is lehetséges, hogy holnap sem fog a starthoz állani, hanem helyette Gohér-t küldi ki a Metcalf istálló. Ha Gohér nem volna megbízhatatlan, feltétlenül győztesnek kellene lennie. A Dégenfeld ló a Nemzeti hazaföldjában Áruló, Busserl és Lulu mögött negyedik volt, a háromévesek államdíjában pedig könnyebben győzte le Schönont, mint Duna. Még egy győzelme volt a Schönfeld versenyben, ahol ezerkétszáz méterre, Regent, Álmos, Hipp-Hipp Hurrah és Judica előtt érkezett elsőnek a célhoz. E győzelmével aztán megelőzte a dícsőséget. A versenyben úgy egy darabig még szépen élvezet, de aztán hátszszegzi a fülét s átengedi a vezetést másnak, bárhogy biztassák az ostorcsapások.

A minap az igazgatósági díjban már ezerkétszáz méterre is el tudott menni, de aztán megunta a versengést, a mezőnybe visszaesett. Ha Gohér holnap indulna s kedve lesz a mérkőzésre, feltétlenül első lesz. Van azonban egy negyedik ló, melynek a nyári handicapben mutatott rossz formáját nem tartjuk realinak. Zászlós harmadik favorit volt a nyári handicapben, helyette istállótársa Szolgabíró nyerte meg a versenyt, mely állítólag egy stone-vel rosszabb Zászlósnál. Erről meg azt tudjuk, hogy nem szeret küzdeni. Ha könnyen győzhet, akkor első, de amint megerőltetésbe kerül a győzelem, ez is a Gohér példáját követi.

Ha már most igaz az, hogy Zászlós jobb Szolgabírónál, akkor a holnapi társaságban nem kell küzdenie s így győzelme biztosnak tekinthető. Meglepetést Hebe okozhat.

A többi futamokat illetőleg tippeinkre hivatkozunk.

I. Plikus—St-Nitouché.

II. Hires leány—Sironi.

III. Zászlós—Metcalf-Istálló—Hebe.

IV. Dreher-Istálló—Jurátus.

V. Palota—Senorita—Schwiegerbruder.

VI. Cassiopela—Honour Bright—Matura.

VII. Barbanine—Bac—Máni.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Dolovésák Rudolf pestvidéki törvényszéki díjnyokot a monori, Bálint Károly kalocsa törvényszéki díjnyokot a titeli járásbírószékhez, Kávásy Endre zilahi törvényszéki díjnyokot a zilahi törvényszékhez irnokokká, az állami számvevőszék elnöke dr. Bíró Benedek számvevőszéki számtisztet számvevőszéki száml ellenőrré, Krompaszky Adolf földmívelésügyi miniszteri számtisztet számvevőszéki számtiszté nevezte ki.

Magyar név. Ofner Dániel meztegyenyi lakos Budára, Niki Mihály István dobszai lakos Vassányra, Max György székesfővárosi túzóltó budapesti lakos, valamint kiskoru Béla fia Marosra, kiskoru Weiner Leo székesfejevári lakos Vasra, Hoffmann Frigyes féltáblai bíró nagyikindai lakos, valamint kiskoru Gyula és Erzsébet gyermekei Keményre, kiskoru Süsszer Gyula abonyi lakos Tarjánra, kiskoru Nyisztor Béla és Antal eszmárnémeti lakosok Körtvélyesre, Löwi Lukács szegedi lakos Lukácsra, kiskoru Geyer Vilmos és Geyer László ceglédi lakosok Gyárorsra, Petrus Ferencz visegrádi lakos, valamint kiskoru Ferencz, Antonia és Margit gyermekei Kiare, Stern József és kiskoru Stern Béla kunfélegyházi lakosok Takácsra, Deutsch Mózes abonyi lakos Dездőre, Fried Adolf budapesti lakos Martosra, Berger Janó budapesti lakos Biharra, Hirschhauser Manó budapesti lakos.

valamint kiskoru gyermekei Rezső és Terka Havasra kiskoru Schönberger Abraham (Ödön) budapesti lakos Havasra, Reich Gyula budapesti lakos Módosra, Rosenthal Ottó budapesti lakos Radványira, Kohut Pál budapesti lakos Kolozsvárra, Kohn János budapesti lakos Koppányra, Klein Fülöp kereskedő verseczi lakos, valamint kiskoru Arnold és Irma gyermekei Korányira, Leránt Lajos kapuvári lakos, valamint kiskoru Lajos és László gyermekei Lászlóira, Grün Frigyes gyulafehérvári lakos Gerébre, Medved Károly selmecbányai lakos, valamint kiskoru Irén, Károly és Lajos gyermekei Marosira, Lichtenstern Izidor debreczeni lakos Komáromra, Lichten Vilmos pécsi lakos Lándorira, Weisz Vilmos marosvásárhelyi lakos, valamint kiskoru Teréz, Anna, Béla, Erzsi és Margit gyermekei Várdira, Weisz János mezőkomáromi lakos Fehérre, Weinberger Jónás szabadkai lakos, valamint Izabella és Aranka nevű kiskoru gyermekei Borosra, Felsenstein János állami rendőr budapesti lakos Sziklaira, Pollák Mór budapesti lakos, valamint kiskoru fia Rezső Lendvaira, Schaezinger Teréz csuzi lakos Székelyre, Reizinger Mihály fő- és székvárosi ideiglenes hivatalos Radóra, Postl Ferenc budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei Aranka, Pál, Tibor, Margit és Irén Polgárra, kiskoru Richter Vilmos nagykanizsai lakos Biróra, Rosenfeld Márton letenyei lakos Révára, Jagyugya Pál újvidéki lakos, valamint kiskoru gyermekei Zsuzsanna, Mária és László Újvárra változtatták át vezetéknevüket a belügyminiszter engedélyével.

Arverések a fővárosban. Fleischmann Gyula ingóságai Nagymező-utca 6. augusztus 19. Deutsch Dániel ingóságai Károly-körút 8. augusztus 18. Bartalits Imre ingóságai Remetehegy 3012—13. augusztus 18. Pék Frigyes ingóságai Murányi-utca 41. és Törökör, Merikói-ut 23/a augusztus 19. Glósz Béla ingóságai Vas-utca 11. augusztus 22. Konert József ingóságai Berzsenyi-utca 4. augusztus 23. Sklenszky József és társa ingóságai Elemér-utca 6. augusztus 18. Jankovics József Gyula ingóságai VII. Csömöri-ut 16. augusztus 24. Schöffner Ignác ingóságai V. Bécsi-utca 7. augusztus 19. Weisz Mór ingatlan V. Alkotmány-utca 22. szeptember 3. Stettner Adolf ingóságai VI. Csángó-utca 8. augusztus 18. Egerváry Géza ingóságai Vagadó-épület augusztus 18. és 19.

A vidéken. Neumann Vilmos ingóságai Nagyvárdon augusztus 30. Chernel György ingóságai Zsedényben (Sárvár) augusztus 25. Miskolci Eszter ingatlanai Mező-Turon augusztus 30. Dach Fülöp ingóságai Újpesten augusztus 18. Báro Szentkereszty Pál ingóságai Bun községben (Segesvár) augusztus 23. Klein Sámuel ingóságai Kelecsényben (Nagy-Kapos) augusztus 30. Szigetli Szabó Kálmán ingóságai Pátyon (Budapest) augusztus 18. Ifj. Horváth Mihály ingóságai Tétán augusztus 25. Zecovics József ingatlanai Debreczenben augusztus 30. Mártavusz Mária ingóságai Vajpácon (Técső) augusztus 23. Szikszay Gyula ingóságai Debreczenben augusztus 23. Szauervein György ingóságai Kenderesen (Kisujszállás) augusztus 31. Heisz Pál ingatlanai Szent-András (Nezsider) községében szeptember 15. Vértessy István ingatlanai Debreczenben szeptember 5. Káchán Mechel ingatlanai Maramaros-Szigeten szeptember 2. Csató Mária ingatlanai Mező-Turon szeptember 5. Gottlieb Mór ingatlanai Ugra (Nagyvárad) községében szeptember 1. Stromp János ingatlanai Putnokon (Tornallya) szeptember 12. Záborszky Miklós ingóságai Tornán augusztus 31. Liptay Kálmán ingatlanai Gyöngyösön szeptember 15. Dr. Gál Ernő ingóságai Baján augusztus 30. Robitzza Ferdinánd ingatlanai Osztop (Kis-Marton) községében szeptember 20.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

Gr. T. Dominik a hadan-hadani Zakonits-vasasnyben indulni fog.
R. B. Budapest. Per Butlers anyja Peobres, Oelwehler német sportsman szinében futott. A Doncaster ivadék gróf Forgách nevelése. Jelenleg a kishéti mészében van.
H. R. Kolozsvár. Morny, Mirko és Malteser, Chislehurst—Marie-ivadékok, tehát teljes testvérek.
B. B. Budapest. Per Butlers, Galifard és Dominik, a jelenentahi díj első három lova, igenis kötelezve van a jövő évi hamburgi derbyre.
P. B. Vámos-Mikola. A protestáns szeretet-házi sorsjegyek huzását szeptember 15-ikére halasztották.
Monostorpályi előfizető. Államsorsjátéki sorsjegyei nem nyertek. A protestáns sorsjegyek huzása szeptember 15-ikén lesz.
B. S. Budapest. (Állomás-utca.) Oszálysorsjegyei a legutóbbi huzáson nem huzattak ki. 12585. szám. Nagy-Becs-Kerek. Olyan című intézkedéstől nincsen tudomásunk. A szövetkezetek központi hitelintézete valószínűleg ősz utóján kezdi el működését.
L. K. Budapest. Galaor első csikója, mely pályáinkon megjelent, N e m k e l l i v o l t. Első évjáratiából összesen 13 ló jelent meg a pályán.
„Köszönettel.” Ad 1. A fizetésképtelenség nem kriminális dolog. A vétkes vagy csalárd csőd az. Ad 2. Csőd alatt álló egyén aligha kaphatja meg azt az állást. Ad 3. Tessék csak a titkárság címére írni.
1827. sz. Dóra. Ha jelzalsorsjegye 4 százas, akkor 100 forintot nyert a törlesztésben.
H. B. Szin. 1. s sorsjegy megújítási ára 2 forint volt.

A következő előfizetők sorsjegyei nincsenek kihurva:
B. S. Pinkafő. — **P. Bata.** — Ifju **D. J. Bo-csár.** — **H. J. Bihar-Füred.** — **G. B. Ugra.** — **A. Ramete.** — **M. F. Bezdán.** — **H. J. Erdő-Horváti.** **R. J. Pusztia-Harangod.** — **P. M. Lesencze-Tomaj.** — **Sz. M. Tolna-Tamási.** — **L. J. Ajnácskő.** — **B. R. Szabadka.** — **B. H. Dicső-Szent-Márton.** — **H. M. Vezekény.** — **T. G. Nyír-Bogdány.** — **H. J. Kőtelek.** — 10178. sz. Püspök-Füred.

NYILT-TÉR.

Dr. Guthi Soma
 ügyvölí irodája, Miksa-utca 11. szám alatt (a „New-York” palotával szemben) van.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, augusztus 17. (C. T. B.)

	augusztus 17. cents	aug. 16. cents
Buza szeptemberre	69 ⁷ / ₈	70 ¹ / ₄
decemberre	67 ⁵ / ₈	68 ¹ / ₄
Tengeri szeptemberre	35 ⁷ / ₈	37

Chicago, augusztus 17. (C. T. B.)

	augusztus 17. cents	aug. 16. cents
Buza szeptemberre	65 ¹ / ₈	65 ³ / ₈
Tengeri szeptemberre	31 ¹ / ₄	32 ¹ / ₂
októberre	—	—

Ipar és kereskedelem.

Országos kereskedelmi kongresszus Szegeden. A millennium évében Budapesten tartott országos kereskedelmi kongresszus határozata következtében a második országos kereskedelmi gyűlés október 16—18-ik napjain lesz Szegeden. Már hónapok óta foglalkozik e gyűlés ügyeivel az előkészítő bizottság, mely Weiner Miksa elnöklése alatt tartott mai ülésén állapította meg végleg a kongresszus tárgyait. Az ügyek előadására az intézők megnyerték Matlekovits Sándort is, aki azt fogja előadni, mely intézkedések veendőek fel kereskedelmi szerződéseinkbe, főképe a keleti kivitelünk fokozására.

A szegedi kongresszus teljes tárgysorozata a következő:

1. Jelentés az 1896. évi kongresszus határozatainak végrehajtásáról és kapcsolatosan az intézkedések megszüretése. (Előadó: Hüttl Tivadar.)
2. A kereskedelmi szerződésekbe minő intézkedések volnának fölveendőek a magyar kereskedelem érdekében, különös tekintettel a keletre való kivitelre. (Előadó: dr. Matlekovits Sándor.)
3. Kivánatos-e és mily arányban a kereskedelmi törvény általános revíziója? (Előadó: dr. Schreyer Jakab.)
4. Miképp szabályozandó a polgári perrendtartásban a kereskedők és iparosok könyv- és számlaköveteléseire vonatkozólag az illetékesség és ezzel összefüggésben intézkedés arról, hogy eddig is a 20 forinton alóli követelések illetőségének ügye sürgősen szabályoztassék? (Előadó dr. Rósa László.)
5. Minő gyakorlati intézkedések volnának a magyar ipar állandó pártolása érdekében különösen a kereskedelem terén hathatósan megtehető? (Előadó Galléri Mór.)
6. Kivánatos-e és minő irányban a házalós- és vándoripar ügyének rendezése. (Előadó Deil Jenő.)
7. A kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak nyugdíj-ügye. (Előadók: Guttman Zsigmond, a magyar kereskedelmi nyugdíjgyűlés elnöke és Zerkovitz Emil, a kereskedelmi alkalmazottak országos egyesületének elnöke.)
8. A Baja-Bátaszék közti Duna-áthidalás kereskedelmi fontossága. (Előadó: Dr. Lemberger Ármán Baja.)

Az előkészítő bizottság, melyben az összes országos jellegű budapesti kereskedelmi egyesületek képviselve vannak, közelebb szétkülödi a kongresszusra szóló meghívásokat és mindent megtesz arra, hogy a kereskedők második országos gyűlése méltó folytatása legyen az első budapesti kongresszusnak.

A budapesti mészárosok. A budapesti mészáros ipartestület ma délután közgyűlést tartott, amelyen megválasztották az új ipartestületi elnököt Schubert Sándor személyében. Egyidejűleg a börtértesítés kérdésével is foglalkozott a közgyűlés, amely helyesléssel fogadta ugyancsak Schubert Sándornak azt az előterjesztését, hogy a budapesti mészárosok minél tömegesebben lépjenek be a bécsi börtértesítő egyesület mint szövetkezet kötelékébe. Igaz ugyan, hogy a mészárosoknak sok a bajuk a nyersbőrök értékesítése körül és hogy ki vannak jöformán szolgáltatva a bőrkereskedők és gyárosok kartelljének. De hiszen a kereskedelmi miniszter által tervezett nyersbőrakucziók ép ennek a bajnak akarják elejét venni és sokkal természetesebbnek találnók, ha a mészárosok ennek a tervnek életbeléptetését segítenék elő, semhogy egy bécsi s így idegen szövetkezetnek csinálnak nálunk propagandát. Addig is, amíg a bőrakucziók életbe léphetnek, mi sem gátolná, hogy a budapesti mészárosok maguk alkítanak olyan szövetkezetet, mint a bécsi, sőt ezzel bizonyos üzleti kapcsolatba is jöhetnének, de nem tartjuk sem okos, sem hazafias cselekedetnek, ha a budapesti mészárosok tömegesen tagjai lesznek egy osztrák szövetkezetnek.

Magyar szén Romániában. A bukaresti osztrák-magyar konzulátus jelentése szerint a román államvasutak 34.000 tonna kőszén szállítására szerződtek a Magyar általános hitelbankkal. Ez a kőszén az urikány-zsitvölgyi bányából kerül ki, amelyek kizárólagos eladási jogát tudvalevőleg a Magyar általános hitelbank kőszénosztálya bírja. A Romániába való szénzállítás egyáltalában kedvező kilátásokat nyújt az említett kőszénbánya-vállalatnak, amely éveken keresztül nehézségekkel küzdött és csak legújában kezd szanalódni.

Cukorprémium Franciaországban. Párisból táviratozzák: Faure elnök rendeletet irt alá, amelynek értelmében a kiviteli jutalom a francia gyarmatokról származó cukorra december 1-től kezdve a következő lesz: 1. Elsőrendű finomított cukor 100 kilogrammonként 3.11 forint, 2. másodikrendű 2.77 forint és 3. harmadrendű 2.42 forint.

A román gabonakereskedelem támogatása. Hir szerint a román kormány állami támogatásban szándékozik részesíteni az országos gabonakereskedelmet. Mindenekelőtt állami közraktárat akar a kormány állítani, amelyek raktárjegyei állami garanciát élveznének, úgy, hogy ezek a külföldi tőke részéről is megszerzhető papírok volnának. Az egész dolognak keresztülvitele egy független bizottságra ruháztatnék.

Kőbányai sertésplac, aug. 17. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) — krajczárig. Közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) — krajczárig. Fjatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 59—59¹/₂ krajczárig. Közép (páronként 251—320 klgig terjedő súlyban) 59—59¹/₂ kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban; 60—60¹/₂ kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli súlyban 59—59¹/₂ krajczárig, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 59—59¹/₂ krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 58¹/₂—59 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. aug. 15. napján volt készlet 45.974 darab, aug. 16-án felhajtott — drb, augusztus 16-án elszállított 362 darab, augusztus 17-ére maradt készletben 45.612 darab. A hízott sertés üzletirányzata csendes.

Budapesti konzum-sertésvásár, aug. 17. A ferencvárosi petroleum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. augusztus 17-én érkezett 814 drb. Készlet 460 darab, összes felhajtás 1274 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 764 drb, elszállítatlan maradt 520 drb. Napi árak: 120—180 kilós 58—60 kr, 220—280 kilós 56—59 krajczár, 320—380 kilós 57—59 kr, öreg nehéz 56—58 krajczár, malacz 43 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Pénzügy.

A bankkimutatás. Az osztrák-magyar bank legutóbbi kimutatásában egyáltalában nincsen nyoma a gabonacampny kezdetével kapcsolatos pénzkeresletnek. A váltótárca 9.40 millióval csökkent és a bankjegyforgalom 4.96 millióval apadt. Csak az árukészlet emelkedett 1.41 millióval. Mind-ezen transzakciók folyamánként az adómentes bankjegytartalék 6.33 millióval emelkedett és augusztus 15-én 53.08 milliót tett ki.

Biztosítás.

Biztosító intézetek köréből. Még alig van néhány hónapja, hogy a Hazai általános biztosító társaság ügye élenken foglalkoztatta a pénzügyi és biztosítási köröket. Az Első magyar általános biztosító társaság által eszközölt vizsgálat alapján a társaság vezetőjét, Rónay Mórt rádolták azért, hogy a vállalat válságos helyzetbe jutott és alaptőkéjének közel harmadrészét elvesztette. A vezérigazgató megvált állásától és a bajba jutott társaságot az Első magyar általános biztosító társaság „szanálta”. Most egy könyvatos azt az érdekes hírt hozza, hogy Rónay Mór, a Hazai általános biztosító társaság volt vezérigazgatója a Nemzeti baleset-biztosító társaság vezértitkárává nevezetett ki és az Ausztria-Magyarország területére önálló működési körrel létesített vezérképviselőség vezetésével bízott meg. E kinevezéssel Rónay Mór, akit annak idején a Hazai általános biztosító társaság bajai okozójának tartottak és állítottak, kétségkívül fényesen rehabilitálva lett, mert a Nemzeti baleset-biztosító társaság egise alatt áll és elnöke nem más, mint Ormódy Vilmos, aki egyuttal az Első magyar általános biztosító társaság vezérigazgatója.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, augusztus 17.

Jeleztük tegnap, hogy minden valószínűség szerint a legközelebbi napokban a szeptemberi és márcziusi buza-határidők ára közötti deport fog köpödni. Tényleg már ma észlelhetjük e vizsás árkonstellációt. Az esti zárlatok 5t krajczárral magasabb volt a közeli határidő a tavaszinál. A kontremine mindinkább érzi hogy egyelőre elvesztette a játszmát, közeledik a teljesítési idő és ennél fogva szívesen ráfizetnek még az eladók, hogy szállítási kötelezettségüket elodázhassák hat hónapra. Az utolsó három husztrumban csak tavaly volt szerencsénk ily feje tetejére állított szituációhoz.

A múlt évben következőkép fejlődött a két határidő közötti árszovny. Julius 21-én 40 krajczárnyi, sőt ugyanazon hónap utólján még 20 krajczárnyi report volt, augusztus 7-én pedig egy áron jegyzett a két terminus. De már augusztus 14-én deportot láttunk, amely akkor 20 krajczárt tett és amely augusztus 21-éig 30 krajczárra növekedett. Szeptember 1-ig, azaz a határidő elérkezése napjáig ismét eltűnt az árkülönbség. Szeptember végén megint 30 krajczárra, október végén fél forintra rugott a deport. Látjuk tehát, hogy tavaly is erősen bizott a contremine abban, hogy ha előbb nem, de a kikelet elején az 5 számukra is nyílnak majd a virágok. Friss emlékezetben van még, hogy mily végzetesen csalódtak e reményükben. Persze ha valaki most azt a véleményt kockáztatná, hogy a bianco eladásban dolgozó nagyérdemű társaságok esetleg az idén is szakasztottan úgy járhatnak, mint tavaly azt a gabonacsarnokban vagy hűvel-nék, vagy legalább is a — mentőkért telefonozná-nak miatta.

Egyébként ma egy más gabonaneműnél is találkoztunk ugyane jelenséggel, azaz a deporttal. A tavalyi tengeri-határidőnek árkonstellációjá azintén feltűnteti ez árkülönbséget. A szeptemberi tengeri három krajczárral olcsóbb az augusztusi-nál. Most, hogy megszűntek a felmondások az augusztusi tengeriben, a még fennmaradt eladási kötések tulajdonosai, tekintettel a végéhez közeledő határidőre, kissé feszélyezve érzik magukat és sietnek a kelezésből menekülni, inkább olcsóbban adják a szeptemberi tengerit. Mi történhet még addig, gondolják, ok ha Isten akarja, a kpanyél is eléri!

Különben is meleg napja volt ma a gabona-tözsédének. Az augusztusi nap forrón tüzött le, de a contremine mindazonáltal — fázott, didergett. A határidőárfolyamok 3—4 krajczáros ugrásban emelkedtek, anélkül, hogy eladó akadt volna. Egyenleg-ként a kegyérmagvak kurzusai 15—18 krajczárral, a tengeri határidők árai 8—10 krajczárral emelkedtek, míg zab 4 krajczárt nyert árában. Kate zárul: Buza szeptemberre 8 forint 41 krajczáron, októberre 8 forint 38 krajczáron, márcziusra 8 forint 36 krajczáron; rozs szeptemberre 6 forint 66 krajczáron; tengeri augusztusra 5 forint 05 krajczáron, szeptemberre 5 forint 02 krajczáron, májusra 4 forint 33 krajczáron, zab szeptemberre 5 forint 40 krajczáron, márcziusra 5 forint 58 krajczáron, repce augusztusra 12 forint 60 krajczáron.

Azt tartják, hogy a mai üzlet lefolyása csak nyitányát képezte a bekövetkezendő haussenak!

A készáru piaczon is szilárd volt az irányzat. Buzából elkelt vagy 35.000 métermázsa tíz krajczárral magasabb áron. Délután mintegy négyezer métermázst adtak el a tegnapi jegyzésekhez viszonyítva 20 krajczárral javult árák mellett. A többi cikkek jegyzései fentartva maradtak; a tengeri ára vagy tíz krajczárral emelkedett.

A külföldi piacok szintén szilárdak. New-Yorkban egynegyed centssel, Berlinben fél márkával, Londonban 1 pennyvel, Liverpoolban egynyelczad pennyvel, Párisban 25 centimeseml emelkedtek az árák.

A Bradstreets szerint a gabona-állomány Amerikában kitett millió bushelben:

	e héten	a múlt heten	különbség
buzában	9892	11.430	— 1538
tengeriben	22.701	24.507	— 1806

Előfordult készáru-eladások.

Mennyiség munkában	Ar	Ar	Ar	Ar	Ar	Ar
200 uj	buza	tiszavidék	81	Budapest	9.75	3 hó
300	"	"	81	"	9.80	"
500	"	"	80 ⁵	"	9.75	"
300	"	"	80 ⁵	"	9.80	"
300	"	"	80	"	9.80	"
100	"	"	80	átl. s. Bp.	9.80	"
100	"	"	79 ⁷	"	9.30	"
100	"	"	80	"	9.50	"
100	"	"	79 ⁵	"	9.50	"
2000	"	"	79	Budapest	9.70	"
100	"	"	79 ⁵	"	9.87 ¹ / ₂	"
900	"	"	79	átlag Bpest	9.75	"
2100	"	"	78 ⁵	"	9.75	"
200	"	"	78	sárga Bpest	9.20	"
100	"	"	77 ⁵	Budapest	9.87 ¹ / ₂	"
1000	"	pestvidéki	81	átl. Bpest	9.57 ¹ / ₂	"
600	"	"	80	"	9.57 ¹ / ₂	"
300	"	"	79	"	9.57 ¹ / ₂	"
700	"	"	81	"	9.70	"
800	"	"	82	"	9.70	"
400	"	"	79	"	9.70	"
200	"	"	80 ⁵	s. átl. Bp.	9.50	"
350	"	"	79	"	9.50	"
100	"	"	78	"	9.50	"
300	"	"	79	Budapest	9.50	"
100	"	"	79	"	9.40	"
200	"	"	78 ⁵	"	9.30	"
400	"	"	78 ⁵	"	9.15	"
1260	"	fehértm.	77 ⁵	"	9.62 ¹ / ₂	"
500	"	bánsági	80 ⁵	kev. Bpest	9.42 ¹ / ₂	"
100	"	"	79 ⁵	"	9.50	"
4090	"	"	77 ⁵	"	9.45	"
500	"	"	78	"	9.40	"
100	"	"	77 ⁵	"	9.35	"
300	"	"	78 ⁵	"	9.25	"
500	"	"	77	"	9.70	"
1100	"	"	76 ⁵	"	9.15	"
950	"	"	76 ⁵	"	9.10	"
100	"	tolnai	79	sárga Bpest	9.35	"
300	"	"	75	kev. Bpest	9.20	"
100	"	dunai	79 ⁵	sárga Bpest	9.80	"
1700	"	"	73	"	8.72 ¹ / ₂	"
300	"	f-tiszai	79 ⁵	Budapest	9.80	"
100	"	"	79 ⁵	sárga Bpest	9.30	"
100	"	"	80 ⁵	"	9.50	"
1000	"	szerbiai	78	trans. Bp.	7.42 ¹ / ₂	"
100	"	rozs pestvidéki	"	Budapest	6.80	hp
200	"	"	"	"	6.90	"
200	"	zab elsőrendű	"	"	6.—	"
100	"	"	"	"	5.95	"
100	"	"	"	"	5.90	"
100	"	közönség.	"	"	5.87 ¹ / ₂	"
100	"	"	"	"	5.80	"
100	"	"	"	"	5.70	"
100	"	"	"	"	5.60	"
200	"	tengeri elsőrendű	"	"	5.12 ¹ / ₂	"
300	"	közönség.	"	"	5.07 ¹ / ₂	"
100	"	árpa takarm.	"	Kőbánya	6.10	"
300	"	"	"	"	6.05	"

Raktárállomány:

	Készlet	Raktár	Össz.
	m é t e r m á z s a		
Buza	9000	2886	—
Rozs	1000	411	—
Árpa	9000	104	—
Zab	1300	—	—
Tengeri	80450	4840	—
Liszt	16000	818	—

Hivatalos készárujegyzések.

Ar	Ar	Ar	Ar	Ar	Ar	Ar
Buza	uj	tiszavid.	74	—	—	75
			76	9.20	9.25	77
			78	9.40	9.50	79
			80	9.65	9.70	81
"	"	pestvidéki	74	—	—	75
			76	9.15	9.20	77
			78	9.35	9.45	79
			80	9.60	9.65	81
"	"	fehértm.	74	—	—	75
			76	9.20	9.25	77
			78	9.40	9.50	79
			80	9.65	9.70	81
"	"	szerb	78	7.30	7.35	—
rozs	"	elsőrendű	70—72	7.—	7.10	—
		másodr.	—	6.90	6.95	—
árpa	"	takarm.	60—62	5.85	6.—	—
"	"	szeszűz.	62—64	6.50	7.20	—
"	"	sűrűzéara	64—66	7.50	8.50	—
zab	"	"	39—41	5.70	6.—	—
tengeri	"	bánsági	—	5.05	5.10	—
"	"	másnemű	—	5.—	5.05	—
repce	uj	káposzta	—	11.75	12.25	—
"	"	másnemű	—	—	—	—
liszt	"	"	—	—	—	—

Előfordult határidőkötések.

Ar	Határidő	Kész.	Forgalom	Zár.	Kész.	Forgalom	Zár.
buza	márcz.	8.25	{ 8.27-28-29 30-31-28 27-29-31	8.33	8.35	39.40	8.36
"	szept.	8.25	{ 8.26-28-29 31-34-32 35-36-37 38-37	8.36	8.39	{ 8.40-41 42-43 44-42	8.41
rozs	szept.	6.65	{ 6.64-65	6.64	6.62	{ 6.63-64 65	6.66
zab	márcz.	5.58	{ 5.59	5.60	5.60	{ 5.61	5.59
"	szept.	5.37	{ 5.38	5.39	5.40	{ 5.42	5.40
tengeri	aug.	5.02	{ 5.03	5.04	5.02	{ 5.03-04	5.05
"	szept.	4.97	{ 4.98-99	5.01	5.01	{ 5.02	5.02
"	máj.	4.28	{ 4.30-29-31 34-31-34	4.36	4.36	{ 4.35-34	4.32
repce	aug.	12.45	{ 12.50	12.55	12.60	{ —	—

Hivatalos határidőjegyzések.

Ar	Határidő	augusztus	16-án	augusztus	17-én	Leszámolt
		penz	ár	penz	ár	ártyamok
buza	márcz.	8.22	8.24	8.18	8.33	—
buza	szept.	8.17	8.19	8.35	8.37	—
rozs	szept.	6.48	6.50	6.64	6.66	—
zab	szept.	5.85	5.37	5.86	5.28	—
tengeri	aug.	4.93	4.95	5.02	5.04	4.93
"	szept.	4.92	4.94	5.—	5.02	—
"	máj.	4.22	4.24	4.24	4.36	—
repce	aug.	12.45	12.55	12.45	12.55	12.45

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE.

Budapest, augusztus 17.

Fölötte csekély volt a forgalom ma a tőzsdén és az üzlettelenségben az árák lassankint lemorzsolódtak. A tegnapi délutáni zárlattal szemben ugyan alig van némi különbség; de azt a csekély emelkedést, melyet délelőtt a valamivel kedvezőbb hangulat okozott, a forgalom későbbi megszűnése fölemasztotta. Csapán a m a g y a r

BABEL.

Francia regény.

(18)

Írta: Augustin Filon.

Hamar tabántam bele magamat a folyto-
usosan egyforma atmoszférába s megszoktam,
hogy csak kocsin járjak ki, csak finom ételket
egyem, melyeket parókás inas táral fel, hogy ne érez-
zem sohasem ujaim hegyében a fagy gyötrel-
meit, amikor irok és hogy ne kínozzon a rosszul
táplált gyomor szaggatása. Ugy osztogatom a
parancsokat, mintha világ-életemben egyebet se
tettem volna. Nem tudnám megmondani, hogy az
az új élet mily tekintetben hamisítja meg lénye-
met, de úgy érzem, hogy szibaritává leszek. Hol
van az az idő, amikor hat hónapon át folyton egy
ruhát hordtam s amikor szobám oly hideg volt,
hogy a pohárban megfagyott a víz?

Isten önnel. Irja meg nekem, hogy mint
van és mesélje el újabb szerelmeit, ha érdemes.
Hiszen tudja, hogy én jó pajtás vagyok, akiben
meg lehet bízni.

Ölelem Paulinet. Fidéa.*

Két hónappal később Fidéa újabb leve-
let írt:

„Ön nem felelt nekem. Lehetséges, hogy
ön keveset aggódik miattam s hogy az ön lon-
doni életmódja sem időt, sem kedvet nem enged
önnel a levelírásra. Ki toródik velem? Ki akarná
tudni, hogy boldog vagyok-e vagy boldogtalan s
hogy egyáltalán élek-e? Senki, kivéve talán a
szegény öreg Klaus, akit elhagytam. Ha ma me-
gint írok önnel, nem azért teszem, mert feltéte-
lezem, hogy ön talán érdeklődik sorsom iránt,
hanem azért, mert szükségét érzem annak,
hogy panaszokodjam, mert szívem megtelt
unaommal és undorral. Mi történt? Épen-
séggel semmi. Reggel óta esik; egyedül
vagyok szobámban. Próbáltam dolgozni, de a
háromszógtan és a különbségi számítások csak
undorral töltöttek el ma. Aztán lefeküdtem a sző-
nyegre s kezemet tördeltem. Szerencsétlenség-
re nem tudok sírni, mint más lányok; so-
hasem is tudtam! Pedig azt mondják, hogy az
olyan jó!

Én, aki erősenkedtem hűtem magam, oly rette-

netesen gyengének érzem magam most. Mindig
azt képzeltem, hogy mindent tudok s azt látom,
hogy semmitsem tudok már.

Mulasson. Lehet, hogy ez a lét titka, bár-
mily butának lássák is. Lehet, hogy ezt taná-
csolja a bölcs is, mikor azt mondja: „Naturam
sequere“ (ne ütközzék meg abban, hogy latin
szókat használók: baccalauréátusombhoz készü-
lök). Gyakran azt gondolom, hogy a bölcsök
mind bolondok s minthogy nincsenek előítéle-
teim, mi sem akadályoz meg abban, hogy kö-
vesssem az önfajta egyéniségek életét. Kedvem
támad sétálni a Regent Streeeten s követni az
első férfit, aki megszólít. Legalább megösmér-
ném ezt is, mert zavar a tudat, hogy vannak
dolgok, melyeket nem ismerek. Aztán soha több-
bet; de hiszen az ön társadalmam, az a társada-
lom, melynek önök férfiak a támaszai, engem
ezért számkivetne. Egy nő a tengerben! És
micsoda tenger ez! A sárnak tengere! A férfiak
életük felét azzal töltik el, hogy kísértetbe vigye-
nek, felét pedig azzal hogy megkövezzenek min-
ket, ha a kísértésnek áldozatául estünk...

E gondolatra minden haragom megújul...

Ha azt mondom önnel, hogy mai rossz
hangulatomban nincsen különös oka, úgy ez nem
áll teljesen. Hosszabb párbeszédem volt Jardine
kisasszonnyal, a vén gazdasszonnyal, aki
vallatára fogott azért, mert távol tartom ma-
gamtól Saint-Clair urat. Tegnap este Jardine
feltársa előttem szívét, mely tele van haraggal
és felháborodással, és közölheti, hogy miért.

Nem törtétem Saint-Clair urra nézve: ő
teljességgel parvenu. Mint napazám, mint szá-
hordó kezdte pályáját. Nem szegyezte ezt, ha
megemlékezett nyomorúságának egykori társai-
ról. De megemlékezett róluk csak azért, hogy
rosszat tegyen velük: tapasztalatait arra hasz-
nálta fel, hogy annál jobban zsákmányolhassa
ki azokat, kik ma szenvedik még ugyanazt a
nyomort, melyben ő sínylődött valamikor; ő,
aki a népből került ki, nyuzza ezt a
népet. Én ösmérem már az ő jótékony
cselekedeteit. Az egyik a „Vindicator“, egy
cbscurus, szocialista iparos-társulat, mely a
szegények megtakarított pénzét kamatoztatja,
biztosítván nekik agkorukra évjáradékot, egy kis

lakóház tulajdonát s azonfelül az időnkint rende-
zendő sorsjátékból származó nyereséget. Az ör-
dög se tudna tisztába jönni ezzel az intézettel.
Még lehet, hogy az igazságszolgáltatás egy napom
rá teszi kezét, de Saint-Clair azt hiszi, hogy ez
az ő életében nem fog megtörténni. Utánam a
vizözön! East-Endben vagy száz háza van, mely-
ek a parti munkásoknak szolgálnak lakásul olcsó
pénzen. De az az olcsó pénz, még mindig iszonyu
ár azokért a nyomorúságos odukért, melyeket az
egészségügyi hatóság bizonyára lebontatna, mert
a tifusz förtelmes melegágyai. „Kisasszony,
mondta nekem az öreg Jardine, ezek valóságos
disznóok, de nem hiszem, hogy a mi disznóink
(6-West-Ridnighból való Yorkshire-ben) meglakná-
nak bennük!“

Legjobb ipara Saint-Clair urnak a swea-
ting. Ön tudja, hogy mi ez. Ön bizonyára em-
lékszik rá, hogy mikor kicsinyek voltunk, egy
szület citromból mennyi limonádét csináltunk.
De mennyire kellett préselnünk ezt a citrom-
születet!

Gyenge kis ujjaink mily kétségbeesetten
erőlködtek, hogy egy cseppel többet préseljenek
ki a citromszületből!... Ime, kedvesem, épen
ilyen a sweating! Ez a gép, mely a már több-
ször kipréselt citromból még nedűt csikar ki.
A „swell“, aki West-End-beli szobánál olyan
kabátot rendel magának, mint a yorki hercegé,
és a szeszélyes kis hölgy, aki — kerüljön bár-
mennyibe — toilletjét holnapután reggelre ki-
rálja, hogy a „Lewer“-nél megjeltesse; ezek
azok, akik a préselt citrom eredetijét kreálják. A
sürgős megrendelés kézzel-kézzre jár ésvégremegér-
kezik a levegő nélküli padlásszobába, hol nyo-
morult emberi lények — leginkább kúhézzet,
nemrég partraszállt németek, akik sem a nyel-
vet, sem az életet, sem a törvényt nem ismerik —
egy darab száraz kenyérről éjjel-nappal dolgoz-
nak. Ők azok, akik a ruhadarabokat gyártják és
a „swell“ kabátján és a „szeszélyes kis hölgy“
fényes toilletjén nincs nyoma azoknak a keserves
könyeknek, mik e munka közben hullottak.

(Folytatás következik.)

A főszerkesztő távollétében
a szerkesztőséget felelős: Kálnoky I. h. szerkeszté.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. augusztus 17-én.

Table with multiple columns listing market prices for various securities, bonds, and commodities. Columns include 'Allampapírok', 'Záloglevelek', 'Elsőbbségek', 'Részvények', and 'Közzétett vállalatok'. Each entry lists the instrument name, its price in 'penz' and 'ár', and sometimes a brief description.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegülék is fizetendő. — Címzett is lehet a szöveget a levéljegyeket beküldeni. Minden könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Előre fizetendő készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker. József-körút 65.) a következő újságokban:

- I. ker., Járnok-utca 22. **Özv. Balászevit György** nagybirtokos.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos** fűszerkereskedése.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Már** dohányüzem.
- IV. „ Parisch-bazár **Déval József** dohányüzem.
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Nemetsok A. J.** dohányüzem és éjszakarada.
- V. „ Nagykörönd-utca 26. sz. **Löwinger Gyula** fűszerkereskedése.
- V. „ Borotlya-utca 13. sz. **Well Vilmos** dohányüzem.
- V. „ Váci-körút 6. szám **Korona Janka** dohányüzem.
- V. „ Cipót-körút 22. szám **Wolák Zsigmond** dohányüzem.
- VI. „ Teréz-körút 54. szám **Breker Károly** dohányüzem.
- VI. „ Andrássy-ut 48. szám **Rohenczy Ilona** dohányüzem.
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Reisler Béla** dohányüzem.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám **Fruzd J.** dohányüzem.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. **Sopronyi V.** dohányüzem.

Apró hirdetések 20 kr.-on alól nem közöltnék.

LEVELEZÉS.

Elegáns, szép fiatal asszonykának, ki kölcsönözne 10 forintot? Választ „Sikkes” címen a kiadóhivatalba kér. 1897-1

Marta triste de vos nouvelles. Serait pas ici avant le fin probablement. Ecrivez moi comme toujours on fera suivre, mes meilleurs... pour aujourd'hui. 1891-1

Jolánka. Nem értem, hogy miért nem válaszolsz levelemre és kérdéseimre, pedig igen kértelek, hogy tedd meg. Talán haragszol rám? Irj azonnal, csókollak számtalanszor. 5882-1

Sportholgy. Kérem azt a kedves hölgyet, kit e lapra figyelmessé tettem és kinek öt frtos-téjjeget váltottam, ezen lap apróhirdetéseiben velem tudatni, hogy ismerettség nincs-e kizárva és találkozzunk-e a legközelebbi versenynapon. „Sportman” 5866-1

Fehér rózsának még a múlt héten levél ment a szokott címre, válasz miért kérik? 5880-1

Női szépség biztosítatik a Raditz-féle **Mirtus-crém** használata által, mely finomítja a bőrt, kisimítja a ráncokat, alaposan elhárítja a szeplőt, májfoltot, bőrhámulást stb., 1 légey 1 frt, hozzá a **Pulcheradin-krém** díjja 40 kr., 3 drb 1 frt 10 kr. Barna kezek, arc, orr ellen az egyetlen gyógyszer a Raditz-féle **Mirtus-fehérítő**, ártalmatlan, 1 üveg 2 frt. Legfinomabb napi és esti poudre a **Pulcheradin-poudre**, doboz 50 kr. Készíti és szétküldi: **Raditz Rob. Apostol-gyógyszertára, Budapest, József-körút 64.** az Országos Hirlappal szemben. 6813-1

HÁZASSÁG.

Házasság czéljából egy biztos nyugdíjképes állású niernők, középkora, magastermé, vagyonos férfi szép, keresztény, vagyonos leánnyal mielőbb óhajtana megismerkedni. Ajánlatokat „Jellem” alatt továbbít a kiadóhivatal. 1895-2

Kolgyeim. Egy vidéki nagyon városban lakó 35 éves gyógyszerész tulajdonosa vagyok, komoly szándékom rövid idő alatt egy boldog családi tűzhelyt alapítani, e végből oly előkelő családból származó művelt és szép, lehetőleg szőke leány ismeretséget keresem, ki 30-35000 ft hozomány felett rendelkezik. Csakis névvel ellátott ajánlatokat veszek figyelembe, melyek „F. G. gyógyszerész” címen e laphoz küldendők. 5850-2

Férjhez adni szeretném 30 éves, szép, házas, nevelt, szerény igényű nővéremet komoly gondolkodású és biztos elszántságú úriemberhez. Levelek „Angella” alatt e laphoz kéretnek. 5852-2

ALLÁST KERES.

Szorgalmas és tehetős fiatalember, ki az irodai munkában jártas, felnap alkalmazást keres. Szíves megkereséseket „Tehetséges” jelleg alatt a kiadó továbbít. 5782-3

Hivatalnoknő szép írással, az irodai teendőkhöz jártas, állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 5640-3

Kiváló jó gazdaasszony, ki jelenleg is egy nagyobb falusi háztartás gazdaasszonya, állását változtatni kívánja. Levelek „Anna” alatt a kiadóhivatal továbbít. 5818-3

Fiatal, keresztény leány, ki mint elárúsítónő már több éven át alkalmazva volt, állást keres. Elmegy vidékre is. Szíves megkeresések „V. Z. 21.” jelleg alatt a kiadóhivatalba czimzendők. 5824-3

Korrepetitor óhajt a jövő tanévre 2-3 gyermek mellé alkalmaztatni. Tanítja esetleg a francia és olasz nyelvet, valamint zongorát is. Leveleket kér „Korrepetitor” jellegre a kiadóhivatalba. 5878-3

Fiatal ember, ki a magyar, német, francia, angol és olasz nyelvet egy szóban, valamint írásban bírja, bármily állást óhajt elfogadni. Leveleket e lap kiadójába kérem „Ot nyelv” jellegre. 5868-3

ALLÁST KAPHAT.

Egy fiatal leányka keresetkét két nagyobb fiu mellé játsznai, és aki a házi dolgokban és valamit segít. Kivántatik perfect francia és német nyelvt. Bővebbet lehet megtudni az Országos Hirlap kiadóhivatalában. 5846-4

Junges Mädchen gesucht zu 2 grössere Knaben als Gespielin; erfordert wird die perfekte Kenntniss der deutschen und französischen Sprache und etwas Mithilfe im Hauswesen. Reflektantinnen mit bescheidenen Ansprüchen wollen sich um Näheres an die Administration dieses Blattes wenden. 5844-4

Szobaleány ki jól tud főzni, takarítani, alkalmazást nyer egy középkorú r. k. előkelő magános urnál. Nével ellátott a czékes ajánlatokat „16 gazdaasszony” címen továbbít a kiadóhivatal. 1897-4

Fiatalember, keresztény, ki a magyar és német-levélezésben jártas, elhelyező intézetben azonnal felvétetik. Cím a kiadóba. 6881-4

OKTATÁS.

Czimbalom-tanítónő ajánkozik, tanít a legkiválóbb tanuló szerint (óránként 50 kr.). Ugyanott egy remekhangú, pedálos Horváth-féle czimbalom is eladó 60 forintért. Cím a kiadóhivatalban. 5694-5

Zenetanítónő mérsékelt áron ad alapos oktatást zongorából. Megkereséseket „Zongoratanítónő” jelleg alatt a kiadóhivatal továbbít. 5660-5

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Krisztina-köruton 5200 forint jövedelmű, adómentes bérház, villamos mentén eladó. 34.000 forint készpénz szükséges. Cím a kiadóban. 1893-7

Rákos-Palotán a Széchenyi-telep, illetőleg a körvasút közvetlen közelében egy 12000 négyszögöl nagyságu önként 3-25, telek jutányos árban eladó. 5256-7

A budai oldalon egy kisebbszerű ház vételre keresetetik. Részletes ajánlatok „Ház” jelleg alatt e laphoz kéretnek. 5822-7

Megbízható és jártas egyén, kik venni vagy eladni szándékoznak házat és telket (Üjpest környékén), jutányosan közvetít. Az érdeklődők forduljanak hozzá egész bizalommal. Cím a kiadóhivatalban. 5268-7

ELADÁS.

Gyümölcs és szőlőszállító kosarak 100-ankint 17 forintért kapható. Báró Glaubitz kivitel telepe Budapest, Garay-tér 11. 1881-8

Szépen berendezett kávéház, egy nagyobb vagyár közelében, közbenjött haláleset miatt azonnal eladó. Ajánlatok „Kávéház” jellegre e laphoz kérek. 5800-8

A Baross-utczában egy különösen menő kifőző sűrűsége családvi viszonyok miatt eladó. Ajánlatokat a kiadó közvetít. „Kifőző” jelleg alatt. 5792-8

Csemege-szőlő 3-400 métermázsas eladó, részben vagy egészben. Cím a kiadóban. 1883-8

Villaszerüen épült ház Budapest környékén 7000 forintért 3500 frt készpénzfizetés ellen eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1859-8

VÉTEL.

Mielőbbi megvételre kerestetik egy 4- méteres portál. Cím a kiadóhivatalban. 5722-9

Könyvtár berendezéséhez jó írók művei vételre kerestetnek. Ajánlatok „Házi könyvtár” alatt a kiadóhoz intézendők. 5820-9

Azonnali átvételre keresek egy jólmenő kávéházat, vagy kifőzőt lehetőleg a Józsefvárosban. Ajánlatok „R. B. 600.” alatt e laphoz czimzendők. 5842-9

KIADÓ SZOBÁK.

Intelligens családnál lakást és teljes ellátást kaphat olcsó ár mellett 1-2 vidéki fiu a Józsefvárosban. Kitanú bántasmód biztosított. Cím a kiadóban. 5788-10

A Nádor-utczában egy elegánsan butorozott utcai szoba kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5854-10

Egy csinosan butorozott szoba, fürdőszoba buszmállattal és esetleg teljes ellátással. Cím a kiadóhivatalban. 5650-10

Tegen szépen butorozott kétablakos tiszta udvari szoba azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 5580-10

Egy elegánsan butorozott udvari szoba a Szentkirályi-utczában kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 5652-10

LAKÁS KERESTETIK.

A Csengery- Izabella- és Vörösmarty-utczában, a Király-utca tájékán 2 szobás utcai lakás minden hozzátartozóval kerestetik. Levélbeli ajánlat „Tiszta lakó” címen a kiadóhivatalba intézendő. 5506-11

A Nagymező-utca környékén keresek egy utcai lakást 2, esetleg 3 szobából és stb.-ből álljon. Az évi bér megnevezésével ellátott ajánlatok „Lakás 1898” alatt a kiadóhivatalhoz czimzendők. 5750-11

SZOBA KERESTETIK.

A magyar színház tőzsomságában keres egy nő elegánsan butorozott különbejáratu szobát. Ajánlat „szinesznő” alatt e laphoz küldendő. 5886-12

KIADÓ LAKÁSOK.

A vigszínház tőzsomszedságában újonnan épült palotában néhány lakás, valamennyi légszesz- és villamvilágítással, legnagyobb komforttal és elegáns berendezéssel, azonnal kiadó. Ugyanott földszinti helyiségek üzletnek vagy raktárnak. Házbér igen mérsékelt. Cím a kiadóban. 5388-13

A Garai-utczában 2 utcai szoba, előszoba, konyha, speiz stb.-ből álló lakás sürgős elutazás miatt rendkívül olcsó áron kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 5236-13

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, egyleti helyiségnek, vivóteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 5662-17

Kerekpáriskolának, könyvnyomdának, vagy más ipari czélra is igen alkalmas földszinti utcai helyiség, 12 nyílással az utcára, a vigszínház tőzsomszedságában, azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 5848-17

Tisztító-intézet, a főváros legelőkelőbb helyén, családi körülmények miatt, olcsón átadó. Szíves megkereséseket a kiadóba kérek „Jó üzlet” jelleg alatt. 5790-17

Nagy boltihelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 4706-17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 kr-ért Réthy-féle Pemetőfi-cukorkát. 1537-18

Két iskolásleánykát teljes ellátásra elfogad a jövő iskolai tanévre intelligens gyermektelen házaspár. Szigorú felügyelet. Zongoraoktatás, esetleg zongorahasználat. Cím a kiadóban. 5700-18

A legelegánsabb utcai ruhákat olcsó árban készítek egy elsőrangú varrónő. Cím a kiadóhivatalban. 5428-18

Teljes ellátást nyerhetnek intelligens fiatal emberek vagy tanulók egész éven át szerény feltételek mellett. Cím a kiadóhivatalban. 5448-18

Tegen ügyes női ruhák varrónő ajánkozik házhoz napi 1 frt 50 kr-ért. Cím a kiadóhivatalban. 5508-18

SZÍNHÁZAK.

Budapest, csütörtök, 1898. augusztus 18-án.

NÉPSZÍNHÁZ.

Nebántsvirág.

Énekes színmű 4 felvonásban. Írták H. Meilbac és A. Milhaud. Fordította: Evva Lajos és Hákosy Viktor. Zenejét szerzerette Harvá.

Személyek:

Chateau Géza Németh
Ferdinand Szirmai
Cecilia Tollagi
Cortiana Valomé

VIGSZÍNHÁZ.

I. színm. I. színm.

A hálókocsik ellenőre.

Vígjáték 3 felvonásban. Írták: Alexandre Bisson. Fordította: Zempléni P. Gyula.

Személyek:

Gedeftold György Hegedűs
Lucienne felesége Molnár R.
Montepina apóca Gál

Kézdeté 7 és fél órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Ő Felsége a király születés napja alkalmából

Ünnepi nyitány Aranylakodalom.

1848—1898. Látványos alkalmi játék nyolcz képben, dalokkal és táncokkal.

Írták: Benffy László és Hákosy Viktor. Zenejét szerzerelték: Fekete J.

Személyek:

Koltay József Molnár L.
Katalin Heltsey A.
H.-la. Guk Karlov A.

Kézdeté 7 és fél órákor.

VÁROSLIGETI SZÍNHŐR

Ígazgató Föld Zsigmond.

Ő Felsége I. Ferencz József apostoli királyi születés napjának alkalmából.

Néma képlet és Hymnus az összes személyzet közreműködésével.

Ezt követi: A hipnotizált anyós.

(Les erreurs du mariage.) Behárat 3 felvonásban. Írták: Alexandre Bisson. Fordította: Kövessy Albert.

BUDAI SZÍNHŐR

A suhancz. Operette 3 felvonásban. Kézdeté 7 órákor.

Millenium-kávéház

Andrássy-ut 54. Ismét az öreg Rácz Pál 35-ik fia

RÁCZ LACZI hangversenyz.

A Kőbányai Király-Sörfőző

Dr. Korányi és dr. Kötly egyetemi tanár urak által gyógyszerelőkre ajánlott

„Malátasöre“

Ídeg hajokban, vérszegénység, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használhatók.

Legkellemebb üdítő-ital. Megrendelhető a gyári irodában Kőbányán, vagy a városi irodánkban VII., Kertész-utca 40.

Katona-ügyekben,

vonatkoznak a tiszturakra vagy a legénységre legjobban, leggyorsabban eljár és érintézt fegyvergyakorlati ügyeket reklamációkat, megszervez utleveleket, időelőtti násulásra engedélyeket, konvertált teljesen díjtalanul házassági óvadékok 4 1/2 és 5 1/2% kamatozó értékpapírokra stb.

Dománka János v. ca. és kir. szentes tájékoztató képező

katonaügyi iroda, Budapest, Kerepesi-ut 6.

Iskolás gyermekek

részára szükséges fehérművek legnagyobb választékban és legutányosabban

Kanitz Ferencz és Tsa

szepességi vászonraktárában Kossuth Lajos-utca 11. sz. a. kaphatók.

Fontos tüdővészéseknek

a Pater Kanton-féle nemes fenyő-kivonat

Birtos hatása a legelsőbejött esetekből is. Szintalax et-ismert levél orvos urunkól és előkelőség okból is. 1 liter ára 25 frt, 1/2 liter 12 frt 50 kr., 1/4 liter 6 frt 25 kr. Leírások ingyen. Valódi csakis a készletnél.

Becker János gyógyszerháza

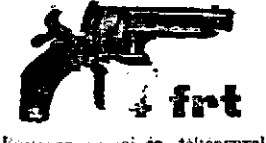
a Szt.-Háromságban 1282 BILLÉD, (Torontál-megye).

Színházi műsorok.

Table with 8 columns: Nemzeti Színház, M. kir. Operaház, Vig Színház, Nép Színház, Magyar Színház, Budai Színház, Kistudós Színház. Rows include Péntek, Szombat d. u., Este, Vasárnap d. u., and Este.

Fontos önvédelemre.

Bull dogg-Memesis 6 lövőtöltetű revolver csak

Horvátországban és tőlenszomszédos vidékeken nagy elterjedésben.

FÖLDÉSSY L.

gyűjtőmunkája Budapest, Múzeum-utca 3. Viteki székfűtés és utazási vagy pénz előzetes beküldése mellett, képes arany- és ezüst- és bérmelevele.

A Fővárosi Bank részvény-társ.

V., Erzsébet-tér 1. sz. személyhitelegyletet létesít

és hiteleket ad két kezűvel kezessége vagy bekebelezés mellett

kezesek mellett 500 frtól 5000 frtüg bekebelezés „ 1000 „ 20000 „

engedélyez tározhiteleket is 1000 frtől 10000 frtüg, esetleg nagyobb összegeket is. A közelebbi feltételek a bankban tudhatók meg.

1297 Az Igazgatóság.

A Magyar Asphalt-részvénytársaság

Budapest, Andrássy-ut 30. sz. elvállalja jótállás mellett, leg-olcsóbban

Aszfalt-burkolatok

fektetését és nedves utakak, pincék stb. gyökereit száraztatás

telélt.

TELEFON. 24

IV. Handicap. 3000 korona a győztesnek, 400 korona a másodiknak. Távolság 1400 méter.

Table with 3 columns: Rider name, Horse name, Time. Lists riders like Zangen J., Schönborn F., Gr. Wenczkheim D. etc.

V. Előverseny. 2000 korona a győztesnek. Táv 2000 méter.

Table with 3 columns: Rider name, Horse name, Time. Lists riders like Gr. Forács L., Geist G., Gr. Hadik-Baráczky E. etc.

VI. Kétéves nyeretlenek díja. 2000 korona a győztesnek, 300 korona a másodiknak. Táv. 1100 méter.

Table with 3 columns: Rider name, Horse name, Time. Lists riders like Gr. Andrássy T., Dreher A., Egyedi A. etc.

VII. Nursery-Handicap. 3000 korona a győztesnek, 400 korona a másodiknak. Táv. 1000 méter.

Table with 3 columns: Rider name, Horse name, Time. Lists riders like Mr. Sillan, Mr. Lincoln, Capt. Gaston etc.

Kőbányai Király-Sörfőző-

részvénytársaság.

Alapítke: 4,800.000 korona. Telefon: 61-50.

Maláta-sör.

Bajor mádra szült ezen legjobb sörgyártmányunk arra tanította, hogy az ennedi kőföldi árúkat készítsék.

Keményszeműknek a legújabb **Édítő ital** és gyógyhatásánál fogva a legjobb orvosi szaktudományok alapján a legújabb kőbányai **dr. Kőrösi Frigyes** és **dr. Kélli Károly** egyetemi tanár urak tanúsítják, hogy ezen sör sikeresen használható az ideggyógyásban, vészeségénél, emésztési zavarnál, gyengeségnél maláta-sörünk valódi és győztes.

Árak vidékre:

Nagy láda: 50 kis palaczk 6 frt, betét 4 frt, összesen 10 frt. — Kis láda: 30 kis palaczk 3 frt, betét 2 frt, összesen 5 frt budapesti vasúti állomásra szállítva utánvéttel.

Hónapokig eltartható. A ládákért és palaczkokért adandó 4 frt, illetve 2 frt betétet — azoknak bérmentes visszatadások — visszaszolgáltatjuk.

Megrendeléseket elfogadjuk: Gyári irodánk Kőbányán, Városi irodánk: VII. Kertész-u. 40 és vidéki raktárosaink. **Budapestben kapható minden nagyobb főzõszerekben és poharankint a Quisisana buffetben Váczi-körut 12.**

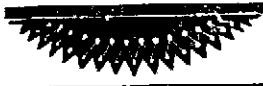
Kőbányai Király-Sörfőző-részvénytársaság.

Makulatura-

papir olcsón kapható

Bővebbet a kiadóban.

Való-

di francia különlegességek csakis F. Berguerand film legújabb párisi gyártástól legelőnyösebben beszerezhetők

Polgár Sándornál Budapest, VII. Erzsébet-körut 50. Részletes képes árjegyzék ingyen és hármantve küldetik.

Nagy bolthelyiség

a József-körut legélelkebb helyén f. évi november hó 1-ére

kiadó.

Czim a kiadóhivatalban.

PROGRAMM.

BUDAPESTI LÓVERSENYEK.

Nyári meeting.

Csütörtök, augusztus 18.

3. nap.

Délután 3 órakor.

I. Nyeretlenek díja. 2000 korona az elsőnek, 300 korona a másodiknak. Táv. 1400 m.

1 Gr. Andrassy T. 36 s k Jutalom ap Stronzián a Juana	54 1/2	Trainer	Sárga kék, gyűrűs ujjak, kék sapka
2 Dreher A. ur 36 s k Reblaus ap Trick-Track a Rebecca	54 1/2	Earl	Vörös, fehér szegély
3 Gr. Festetics T. 36 s k Sta. Nitouche ap Galopin a St. Kilda	54 1/2	Smart	Aransyárga, kék sapka
4 Gr. Hunyady L. 36 s k Fille ap Triump a Full Speed	54 1/2	Waugh	Fekete, rózsaszín ujjak, fekete sapka
5 Gr. Karolyi I. 36 s p m Plikus ap Prefertent a Merry Bird	56	Pohl	Vörös, kék ujjak, vörös sapka
6 Krausz L. ur p m Deseső ap Morgan a Donna Margerita	53	Hurttable	Fehér, rózsaszín szalag és sapka
7 (8) Mr. Lincoln 36 s m Enying ap Master Kildare a Lady Mirked	53	Hitch	Sötétzöld, fehér szegély, sötétz. sapka
8 (7) Ugyanaz 36 s p m Villan os ap Villan a Vadgalamb	56	Ch. Planner	Ugyanaz
9 Péchy A. ur 36 s m Frostent ap Radolph a Summer Breeze	53	Ugyanaz	Cseresznyevörös, fekete sapka, ezüstbőjt
10 Gr. Sternberg A. 36 s p m Selfig Reicher ap Master Kildare a Maritana	58	Milne	Világoskék, aransyárga sapka.
11 Br. Springer G. 36 s k Maraca ap Benjamin a Lady Mary	54 1/2	H. Reeves	Fekete, vörös sapka
12 Szászberki munes 36 s k Thetis ap Walsenabe a Thesis	54 1/2	Batters	Fekete, vörös sapka
13 Br. Újházi Zs. 36 s p m Parle rose ap Kibér össze a Györgyöm	54 1/2	Hansí Fries	Fehéttrop, fekete szalag és sapka.
14 Wahrnann R. ur 36 s k Picoaliti ap Pásztor a Piccadilly	54 1/2	Milne	Kék, fehér pettyekkel
		A. Reeves	Rózsaszín, fekete szegély és sapka

Jelöltjeink: Plikus—Sta. Nitouche.

II. Háromévesek gátverseny handicapja. 2000 korona a győztesnek, 300 korona a másodiknak. Táv. 2400 méter.

1 Hg Pálffy M. p m Emanek ap Eriköng a Emerentia	63	Stiles	Kék, sárga kocsk. sárga ujjak és sapka
2 Jankovich-Bsan Gy. ur p k Hires leány ap Gundersbury a Hires	63 1/2	J. Reeves	Kék, vörös ujjak, aransyárga sapka
3 Gr. Kinsky Zs. 36 s p m Táltos ap Panzerschiff a Thalna	61	Heath	Vörös és fehér csikos, vörös sapka
4 Rohonczy G. ur p k Etuska ap Pandur a Epiphany	59 1/2	Kollár	Kék, vörös szalag és sapka
5 Dr. L. A. ur s k Encs ap Pásztor a Infanti	57 1/2	Smart	Vörös, fehér szegély
6 Gr. Pejacovich A. 36 s k Sirozi ap Galac a Sybil	56		Kék, sárga öv
7 Mr. C. Wood p k Jutala ap Abonnet a Y. Enisleigh	55 1/2	Hesp	Sötétzöld
8 Br. Újházi Zs. 36 s p m December ap Dunne a Evergreen	55	Milne	Kék, fehér pettyekkel
9 Gr. Rant' gany E. p k Ezena ap Morgan a Mirabelle	54 1/2	Hurttable	Szalmasárga

Jelöltjeink: Hires leány—Sirozi.

III. Budai díj. 6000 korona a győztesnek, 600 korona a másodiknak. Táv. 1600 méter.

1 Gr. Degenfeld I. 36 s p m Góhér ap Gundersbury a Cleopatra	55	Metcalf	Kék, fehér kettős szalag, kék sapka
2 Lov. Dittl K. 36 s p m Erbprinz ap Stronzián a Esther	55		Sárga, kék kettős szalag és sapka
3 Capt. Gaston de stp m Moray ap Cinsleherst a Marie	53 1/2	Borer	Vörös, fekete szalag, kék sapka
4 Br. Harkányi A. 36 s p m Eccles Cross ap Gallard a Polly Eccles	53	Metcalf	Fehér és kék csikos, vörös sapka.
5 Gr. Kinsky Zs. 36 s p m Wönerwald ap Master Kildare a Vindobona	53 1/2	Heath	Vörös és fehér csikos, vörös sapka
6 Mikló-falvi mnes 36 s p m Wagner ap Parian a Alaszia	51 1/2	Johnson	Fehér, vörös szalag és ujjak, kék sapka
7 Péchy A. ur 36 s p m Concsz ap Goga a Kényes	50	Milne	Cseresznyev., fekete sap. ezüst bójttal.
8 Rohonczy G. ur p m Abgar ap Purian a Tug of War	53 1/2	Kollár	Kék, vörös szalag és sapka.
9 Mr. Sulton G. stp a Puzma a ap Primás II. a Festerling	53 1/2	Ch. Planner	Vörös és kékcsikos, ezüstszürke ujj. éss.
10 Schossberger L. 36 s p k Hebe ap Dunne a Hilda	57	Richards	Barna, arany zsmör
11 (12) Dr. Szentpétery G. p m Candide ap St. Serf a Jemesse	51 1/2	Batters	Fekete vörös sapka
12 (11) Ugyanaz 36 s p m Garpilleur ap Royal Hampton a Thriftless	51 1/2	Batters	Ugyanaz
13 Szemere M. ur 36 s p m Mako ap M. ion a Rebecca	62	Maw	Lzúsfelhur, aransyárga sapka
14 Wahrnann R. ur 36 s p k Duna ap Dunne a Narcissa	53 1/2	A. Reeves	Rózsaszín, fekete szegély és sapka
15 Gr. Wenckebach D. 36 s p m Shannon ap Panzerschiff a Sheelah	51 1/2	J. Reeves	Sárga, fehér ujjak, vörös sapka
16 (17) Mr. C. Wood p k Peth Park ap Morgan a Falaise	51 1/2	Hesp	Sötétzöld
17 (16) Ugyanaz 36 s p m Kassós ap Fenek a Tartan Banner	51 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz

Jelöltjeink: Zászlon—Metcalf-istálló—Hebe.

A legszebb Magyar Könyv!

Az összes magyar műkritikusok egyhangú véleménye szerint a legszebb magyar könyv a

RÉVAI TESTVÉREK

IRODALMI INTÉZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

kiadásában megjelent

Kiss József

költeményei

illusztrált díszkiadása.

A legnagyobb negyedrét alaku, pompás díszkötéssel ml, szennyolcsó fényképezet (Xeliogravur), tizenkét autotypikus színes műmellékletet és harminc szövegképet foglalt magában.

A képeket a nagybányai művészkolónia tagjai festették:

FERENCZY KÁROLY, GRÜNWARD BÉLA
RÉTHY ISTVÁN, HOLLÓSY SIMON és
THORMA JÁNOS.

A pompás díszmű ára fényes vászon-díszkötésben
— 24 forint. —

A sajtó nyilatkozatai a műről:

„A könyv formájáról, úgy gondolom, szó nélkül elismerjük, hogy ez a legszebb magyar könyv. A Franklin-Társulat s a müncheni híres Meisenbach cég remekelt ezzel a munkával, melyben a szöveg nyomásánál csak a képeké gondosabb s az eredeti képeknek csak a reprodukciójuk szebb. Ezek a képek meg fognak lepni mindenkít, mint ahogy a Révai-ék külön kiállításán meg is lepték a meghívottakat, akik első nap idegenül fordultak el a gyönyörű különlegességektől, másnap azonban elfjöttek rájuk leizálni.”
Magyar Hirlap.

„Ez a kiadás igazán művészi alkotás és a magyar ipar is bátran kiállhat vele.”
Budapesti Hirlap.

A kötetben nincs rajta az ára. Magár száz pengőt.”
Függetlenség.

„Kiss Józsefnek összes költeményeit adták ki Révai Testvérek egy olyan kötetben, aminélböz hasonló fényeset talán még nem produkált a magyar könyvészet.”
„Országos Hirlap.”

Jó volna ezt a művet a külföldre vinni. Onnan visszakerülne a hiro s az ilyen visszhangnak könnyebben hisz a közönség, mint az eredeti szónak.”
Uj Idők.

„Dialala és büszkesége a magyar irodalomnak, hogy a kiadók becsüvagyat ily magas fokon láthatjuk Mintha költői ábrándot valósitana meg ez a munka, egy irodalmán lelkesen csügög nemzet ábrándját, mely költőt a dicsőség fényében öhajja látni. — Ezzel az érzéssel forgattuk a Révai Testvérek kiadásában megjelent díszes könyvet, mely elegancia és művészeti érték tekintetében páratlanul áll a magyar könyvpiaccon s mely a világ legelőkelőbb könyvpiacznán is megkülönböztetett tiszteletre tarthat számot.”
Magyarország.

Mint hogy az „ORSZÁGOS HIRLAP” kiadóhivatala módot akar nyújtani, hogy előfizetői ezt a legszebb magyar könyvet könnyű szerrel megszerezhessék, a kiadóhivatal oly megállapodást létesített a mű kiadójával, mely lehetővé teszi lapunk t. olvasóinak, hogy a művet csekély havi részletfizetésre megrendelhesék.

Egymásután fizetendő 2 frtos havi részletfizetésre rendelhetik meg a díszművet az „Országos Hirlap” előfizetői, ha a munkát az alábbi rendelőlapon megrendelik és a megrendelő lapot az „Országos Hirlap” kiadóhivatalába beküldik.

Az „ORSZÁGOS HIRLAP”
kiadóhivatala
Budapest, VIII., József-körut 65.

Az „Országos Hirlap” kiadóhivatala által megrendelem a mű kiadójától Révai Testvérek irodalmi intézet részvénytársaságtól

Kiss József költeményei

illusztrált díszkiadását díszkötésben 24 frtért és kötelezem magamat a mű átvételétől kezdve havonként 2 frtot mindaddig a munka kiadójának Budapestben fizetni, míg a teljes vételár törlesztve nincs.

A részletfizetések be nem tartása esetén az esedékes összegek rajtam postai megbízás útján (30 kr. postaköltség hozzászámítása mellett) beszedhetők.

Heiy és kelet: Név és állás:

Ezen rendelőlapon levelező-lapra ragasztandó és az „Országos Hirlap” címére küldendő.